

30291

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } చెన్నపట్టణము 1918 సం॥ మే నెల 7 వ తేది మంగళవారము } No. 31
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక 3౧

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలిమందు
రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలిమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ
మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు ముఖ్యమైనది. మన్యజ్వరమునకు నివారకము: — ప్రపంచమందంతటను మన్యజ్వర జ్వరములందు పెక్కుమందికి జీవాప్రళయముగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యులందఱును ఈ మందును గూర్చి మంచి అభిప్రాయములను నిర్వచించినారు. ఎంత విషమజ్వరమైనను, జీర్ణించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వాగులకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును. మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. పిక్కుమారు పుష్కాన్నచో జ్వరము నిశ్చయమగును. ఏమియు అపాయము లేదు. కనిపిల్లలకు ప్రావీణ్యము ఇసనాఫలిమి వాడవలయును. ప్రతి రోగిని వాడవలయును.

సోల్ యేజంట్లు — (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి. జి. గొరియోకంపెని, బొంబాయి.
చెన్నరాజధానియందు సోల్ ఏజంట్లు: — డబ్ల్యు. ఈ. స్మిత్తు అండుకో, మదరాసు.
దగ్గరనుండులను జూచి మోసపోకుడు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిల్లా

అనంతపురం రక్షణమున బనించు బాధ్యులకు కిరీటమునాటి నుండు. కునకులకు, మచ్చలకు, గండములకు పుండ్లకు, ప్రాంతాంతములను అన్ని విధములను గలగు చర్మరోగములకు పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్షణ పుణ్యకారిణి (28)

కాపాడిసారసవరిల్లా గుబునిమ్మట నిస్సంశయము, సహజమైనది మన్యజ్వరము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాచిరసపోషణమును, మలబద్ధకమును కాపాడెంబంధమును పోషణము పోగొట్టి రక్షణమును కల్పకరము. రోగిరాజోగ్యమును గలగజేయును. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 షాన్సుల బుడ్డితో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిచరు: — పి. డి. సావంత్. 144. ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఏక బాషాలివి ప్రశంస

కన్నెలకంటే అంత పూర్వము ముద్రించు.
మల 0-1-0 పోస్టేజీ అధికము.

అంత ప్రవర్తి కాకార్యాదులు, 7 సంవత్సరముల వీధి, మదరాసు.

అంత సర్వకాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది ప్రముఖ రక్షణమున రామలింగాయ్య గారిచే
మల 0-1-0 పోస్టేజీ అధికము.

శ్రీమదాంధ్ర ప్రహేల వృణాణము
(వద్య కావ్యము)

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు సదుపేదిమిది వృణాణము అలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? కలశేషము లేల కలిగి? అచారవ్యవహారము లెట్లును? ఈ మొదలగు విషయము లెన్ని బోయియు సుప్రసిద్ధులగు వివరింపబడియున్నవి గొప్పవారి గ్రంథములై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు శ్రీమిగుల గులకర్ణుడు. 500 పుటలు అక్షరముల ప్రతిమూలమున్నది. మల 5-0-0. కర్పణ చేతు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము, భావగర్భితము, 2000 పద్యములకులపు. మంచి కాగితములపై అచ్చు. కాగితములు ధర 1-0-0. పోస్టాఫీసులు చేరు.

(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
రెవెన్యూ పండితుడు, మునిసిపల్ పబ్లికేషన్, బెంగళూరు.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి మల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును, సార్వభౌమ నొప్పుల కొరత దోలును. వాయువు పుట్టు పోగొట్టును. నవనానగలిగి యుండును. క్రమమునకు నుండదగినది.

వశమూలికలచే హిందూజాతీయమును తయారుచేయుటకు మంచిదేమును. దీనిని విజేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనం డిపో. 109, (కేరళాడ్డు, బొంబాయి, 3, కంజానట్టి వీధి, మదరాసు.

సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ (కేడు మార్కు) 536
యి. యు. వచ్చువారు సంవత్సరములో పోవుదురు.
గుణములేదని యజ్ఞపుణ్యమువారలకు రూ 100 ఇవ్వాలి.

ఇది ప్రతి ప్రతులమునకు రూ 500
500 సీసా మార్కు. అండ్లు, యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పొగడ్డగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములుంచినను మందు గుణముగలదు. తేలునకు మాత్రము కాక ఎలక, కుక్క, పాము, బట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. వెలపాకట్ 1-కి 0-8-0 పోస్టేజీ 0-8-0. 1 డబ్బా పాకట్టు వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీ చేతు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తేప్పించుకొనువారికి పోస్టేజీ ఇవ్వాలి. పర్వతలకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును. చిరునామా: — ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 1, కంజానట్టి వీధి, సాకారుపేట పోడు, మదరాసు.

ఇనాము ! ఇనాము !!
అందమైన మధుర బుట్టలచీరలు
చీర 1-కి మల రూ. 3-12-0.

18 మూరలు నిడివి. 2 1/2 మూరల వెడల్పు కలవి. రంగులు ఉత్తరవాదము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల బుట్టలు జేయింపబడినవి పలకరములు కలవు. ఇక్కల వాగరీకమునకు తగు నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-టి కొనువారలకు ఎలక్ట్రిక్ బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యివ్వబడును.

నర్నాపురం సరిగవీర 1-కి 16 x 2 1/2 రూ 4.8-0
బందరు దవనకొడిచీర 1-కి రూ 8.4-0
బాలామణి మామిడిచీర 1-కి రూ 8.8-0
కాంచీపురము అరకుచీర 1-కి రూ 5.0-0
శకుంతలచీర 1-కి రూ 5.8-0

1142 సి. సి. లింగం అండు కో, 2, రామానుజఅయ్యర్ వీధి, సాకారుపేట పోడు, మదరాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాఖ్యమైన వెలకు దొరుకును. క్యాటలాగు ఉచితము. రాక్షసు. అమంట-లక్ష్మీవతి, బి. వి. ఎం. వి. సె. ఎం. (కేరళాడ్డు) మేనేజరు.

సావరన్ అండు కంపెనీ
తాను రక్షణము.
సూత్రమును 2 రోజులు తామర, ఏనుగుజ్జి, దురద, తీట ఇటువంటి చర్మవ్యాధులకు వైద రాచిర యెడల చూచు మై పోవును. గుణములేదని డబ్బు వాఫసు చేయుబడును. బుడ్డి 1-కి ప్రయం అ. 12.
శిబుడ్డును పోస్టాఫీసు నకై రాకేపు. ప్యాకెటలకు 100-కి 25 కమిషన్ ఇవ్వబడును. యేజంట్లు కాకలయ్యును.
సావరన్ అండు కంపెనీ
(1139) కచ్చాపేటర్ అగ్రహారం, మదరాసు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర పరిషత్తు సభ.

1918 సం. ఏప్రిల్ 30 వ తేదీన బెజవాడలో మ-రా-రా-శ్రీ. న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారి యాదీ పత్యముక్రింద సమావేశమైన ఆంధ్ర రాష్ట్ర పరిషత్తు సభాకార్యక్రమము.

సభకువచ్చిన సభ్యుల పేర్లు.

మ-రా-రా-శ్రీ. న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు, కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, కాతా నూర్యవారా యణగారు, కొడాలి శివరావుకృష్ణారావుగారు, న్యాయపతి హనుమంతరావుగారు, తురగా శేషచలరావుగారు, యెల్లం రాజుశాస్త్రిగారు, చోరగుడి వెంకటాద్రిగారు, దేవులపల్లి స్వామిశాస్త్రిగారు, పూడిశీతారామశాస్త్రిగారు, వెలగ పూడి సుబ్బారావుగారు, అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు, తాడంకి వేంకటనరసయ్యగారు, గోపేటి లక్ష్మీనారాయణగారు, కావలి శంకరరావుగారు, విష్ణుభట్ల నూర్యవారామణగారు, సూరి నరసింహముగారు, మంజూ శే సుబ్బారావు గారు.

ఈసభనా 3 క్రింది తీర్మానములను తీర్మానించును.

మొదటి తీర్మానము.

అఖిలభారత దేశీయసభ్యులగు పోతాప్రగడ వేంకటేశ్వరరావుగారు రాజీనామా పంపినందున వారిస్థాన మ-రా-రా-శ్రీ. అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు గారు యెన్న కొనబడిరి.

రెండవ తీర్మానము

భాగీరథి యితర అఖిలభారత దేశీయ సభ్యుల స్థానములలో నొకదానికి మల్లారాశ్రీ, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి నెన్న కొనడ మయినది.

మూడవ తీర్మానము

వివిధజిల్లా రాష్ట్రీయ సభలవద్దనుండి వచ్చిన అధ్యక్ష నియామకములకు కడప యాహ్వ్య సంఘము వారికిపంపి అధ్యక్షునిర్ణయము జేయుచు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

నాలుగవ తీర్మానము

చిత్తు తీర్మానములను ఆహ్వ్య సంఘమువారి నే తయారుజేయుట కీసభవారు కోరుచున్నారు. వై నాలుగు తీర్మానములు ఎల్లరు సంగీకరించిరి.

ఐదవ తీర్మానము

ప్రస్తుత యుద్ధావసరములను బట్టి పురుష్య ద్రవ్య సహాయము లవసరములని చక్రవర్తిగారును ప్రధానమంత్రి గారును నడిచిన ప్రకారము యుద్ధమును జయప్రథముగా కొనసాగించుటకు ఆంధ్రులెల్లరు సహాయ మొసంగుట యవసరమే యైనను, ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్యములో నితర ప్రజలతోపాటు భారతీయులను సమాన స్వతంత్రములను పొందుదు రను విశ్వాసమును గలిగించి వెంటనే దేశీయ నుహసభ చేత ను మ హా ముక్తి దీయ సమితి వారిచేతను నిర్వహితమైన రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ప్రసాదించి నిర్బంధ ప్రవాసశిక్ష లనుభవించుచున్న వారలను రాజకీయ నేరములకై శిక్షితులైనవారిని తక్షణమే వదలివేసి దేశమును శాంతియుతముగా చేసిననేగాని ప్రజలు మనః పూర్వకముగా సహాయ మొసంగుట కవకాశము కలుగ నేరదని ఈ సభవారు మొక్కి వక్కాణించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు వెలగపూడి సుబ్బారావుగారు, ఆమోదకులు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు.

ఎక్కువకుండి సభ్యులచే నీ తీర్మానము తీర్మానింపబడినది.

అగ్రాసనాధిపతిగారికి వందనములతో సభ ముగిసినది.

ఆంధ్ర సాహిత్యోపసంఘ సభ.

1918 సం. ఏప్రిల్ 30 వ తేదీన బెజవాడలో మ-రా-శ్రీ, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయిన ఆంధ్ర సభాసాహిత్యోపసంఘ కార్యక్రమము:—

సభకువచ్చిన సభ్యులు:

మ-రా-శ్రీ, చోరగుడి వేంకటాద్రిగారు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు, న్యాయపతి హనుమంతరావుగారు, కొడాలి శివరావుకృష్ణారావుగారు, కొండ వేంకటప్పయ్యగారు, వెలగపూడి సుబ్బారావుగారు, న్యాయపతి సుబ్బారావుగారు.

1. కడపలో బయగనున్న ఆంధ్రమహాసభకు ఈక్రింద నుదహరింప బడిన వలగురిలో నెవ్వరినైనను అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనుట ఉచితమని సన్మాన సంఘము వారికి ముచ్చించుట తీర్మానించు చున్నారు.

మ-రా-శ్రీ, 1. రాయచూటి గిరిరావుగారు, 2. రావు బహదూరు సర్వేపల్లి నరసింహారావుగారు, 3. గాడిచెర్ల హరి సర్వోత్తమరావుగారు, 4. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు.

2. బి.జె. ప్రసాదరావుగారి రాజీనామా సంబంధమైన ప్రత్యుత్తరము లన్నియు చదువగా విని కాగ్యవర్గి వారు వ్రాసిన 19-4-18 తేదీగల ఉత్తరముతో వారు రాజీనామా ఇచ్చినట్లు ఎంచుకొని ఆతేదీనకు, నెలకు రు 25 చొప్పున ఇచ్చునట్లు తీర్మానించుచు వారి రాజీనామాను అంగీకరించడ మైనది.

3. దేవులపల్లి స్వామి శాస్త్రిగారి రాజీనామా వారు తిరుగ విచారించెదనని చెప్పినందున రాజీవుసభకు నిలపడ మైనది.

4. శ్రీవిద్యావిధానము నిలుపువలె జేయడ మైనది. మా స్వకీయ విలేఖరుడు.

ముద్రాను శాసనవిద్యారాసభ్యుల యెన్నికను గూర్చిన హెచ్చరిక.

అయ్యదింతవరకు మద్రాసు శాసనవిద్యారాసభయందు మూడుసభ్యులును ఎన్నుకొనబడిన రాయ బహద్రుడు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి సభ్యత కొద్దిదినములలోనే ఆఖరుగు నని వినుచున్నారము. అట్టి సభ్యత్వమునకు గొండలు ప్రవత్తుము చేయుచున్నారు. శ్రీ రామచంద్రరావు పంతులుగారు మానుకొనుటకు సంసిద్ధులై యున్నారని గూడ వినుచున్నారము. సభ్యులగుగా నెన్నుకొనబడువారు ప్రజా నురంజకముగాను గవన్న మెంటువారికి మంచి మంచి సలహాల నిచ్చి వారి పరిపాలనాపద్ధతులు, వారు చేయు బూతుకొన్న చట్టములు మున్నగునవి ప్రజల కభివృద్ధిదాయకములుగా నుండులాగున జేయుట న్యాయమైన విధానము. అటులగాక ప్రజాభిప్రాయమునకు భిన్నముగా నడుచుచు, ఉద్దేశముల నుజ్జేడించుచు, కక్షయై ప్రధానముగా నెంచుచు జాతి వైషమ్యములు మనసున నిడుకొని, గవర్న మెంటువారి కలన గొప్ప యుద్ధాగ్రమును సంపాదించుచుండు నను నిండుమనస్సుతో తియ్యనిమాటలను జెప్పుచు, లోకోపకారమునకు జన్మమెత్తినవారివలె నడించువారలను వెక్కురు గలవు. ఇట్టి వారిని కను గొనుట బహుములభముగా నగుటూరు, కృష్ణ, గోదావరి జిల్లాల వోట గల్గకు జేయువిజ్ఞాపన యేవనముందు భాగీరథి సభ్యత్వమునకు ప్రవత్తుములు చేయువారెల్లర వారుములు విూట పూర్తిగా దెలియువరకు మనుచుండు నెవ్వరికి వోటుయిచ్చెదమని వాగా నముజేయుటకు, ముందు వాగానము జేయుట బహుపాతకము. గవర్న మెంటువారిచ్చిన స్వాతంత్ర్యమును బోగొట్టుకున్న వారగుదురు. మరియు వచ్చినవారి నెల్లరను, వారి సమగ్రతలను, ఇదివరకు వారు చేసిన మహాోపకారములను, గుణాతిశయములను, దేశోపకారబుద్ధి కుశలతలను స్వయముగా మనస్సునకు దెచ్చుకొని యొకగు చేయు సిఫార్సును అంగీకరింపకుండ న్యాయమార్గమును స్వయముగ వాలోచించుకొని వోటునిచ్చుటకు సమకట్టకలెక. గోదావరిన్నానమునకు యెల్లిభొట్లయనబ్బయెందు కన్నట్లు ఒకరినిగూర్చి మరొకరు తగినవారని, వోట్లు ఇయ్యకలెననియు జెప్పుట మంచిదిగాదు. ఇందుకు భిన్నముగా

నడుచుకొన్న వోటకు తమ స్వాతంత్ర్యమును బోగొట్టుకొన్న వారు లగుటయెగాక, మంచివారిని ఎన్నుకొనుట కవకాశము లేనివారగుదురు. ఇందు కావంతయేని సందియములేదు. కనుక తొందరపడి వాగానముల జేయకుడు.

ప్రజాజేమాభిలాషి.

ఏలూరు వార్తెలు.

(మా స్వకీయవిలేఖరుని యుద్ధమండి)

జేశరక్షకనైస్యము.

ఏలూరు, మే 3:— ఇక్కడ ఖక్కిశుగ్గా నుండుచున్న దుండు నారాయణరాజు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును పోలూ కామేశ్వరరావు ఎం. ఏ. బి. ఎల్. గారును హిందూదేశగర్జక నైస్యములో ప్రవేశించిరి. ప్రైయినింగునిమిత్రము అదివారము రాత్రి బయలుదేరి తిరుచినాపల్లికి వెల్లిరి. వీరి గౌరవాగ్రము న్యాయవాదులందరును అదివారము సాయంకాలము అల్పాచార విందు గావించిరి.

యధ్యులుణము.

యధ్యులుణమును గురించి ప్రజలకు బోధించి చందా దాగును చేర్చుటకు తగు ఏర్పాటుల గావించుటకు ఏలూరు పురమందిరమున ఈ నెల 1 వ తేదీ సాయంకాలము సభజనప బడెను. శ్రీ రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావు బహద్రు జవించారుగారు అధ్యక్షతనహించిరి. డిప్యూటీ కలెక్టరు పప్ప నీతారామయ్యగారు రావుబహద్రు మోచర్ల రామచంద్రరావు గారు రాయబహద్రు కూర్మా వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు కొమ్ము రామలింగశాస్త్రిగారు సయ్యగు వడవరదీక్షసాహేబు గారు మోతే వేంకన్న గారు మోతే గంగరాజుగారు మరికొందరును సభ నలంకరించిరి. యధ్యులుణమును గురించి కృషి చేసి చందాదాగును జేర్చుటకు ఒక కమిటీ యేర్పాటుకావడినది.

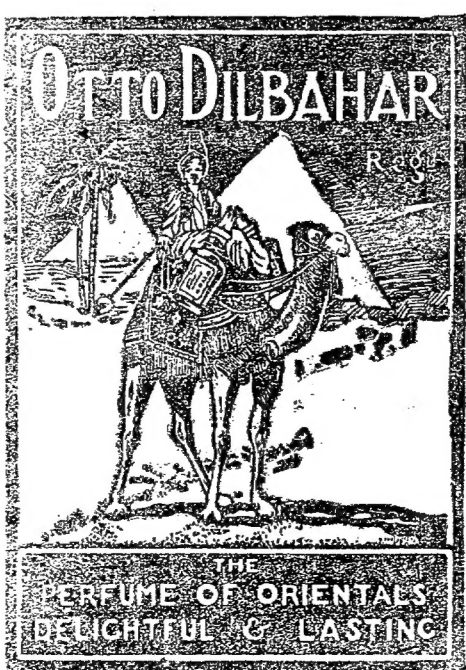
కృష్ణజిల్లా పుయ్యూరు శివారుగండిగుంట గ్రామమున నుమారు నెలరోజుల క్రిందట యువజనసంఘ మనుషేర కొంతమంది యువకులుజేరి భజనసమాజమును, అందుతో నొక పతనమందిరమును స్థాపించిరి.

తెం డ ర్లు.

రోడ్డును సదునుచేయు నల్లరాతి రోడ్డు రోల్లరు గుంటూరుజిల్లా, వినిగట్ల కొండనుండి 25 కావలయును. ఒక్కొక్క రాయి కై వారము 4 అడుగులు పొడవు 4 అడుగు లుండవలయును. మే నెల 10-వ తేదీవరకు మాత్రమే తెండ్ల రంగీకరింపబడును. బెజవాడలో ఒప్పుగించుటకు స్టోను రోల్లరుకు ప్రత్యేకముగను, ఇనుప పనికి యిరుగులను ఆరుగ్గుడము కలుపుకొని వేరుగను ధరలను ప్రత్యేకముగ తెల్పవలెను.

రోడ్డు రోల్లరుకు తమ ప్లాకలైన దాఖలు చేయవచ్చును. తేక తెండరు తీయకొరువారు మంజూరైన ప్లానును, ఎస్టి మేటును బందరు డిప్టికర్లుబోర్డు ఇంజనీరు కచేరీలో చూడనగును. 1171

ఎల్. ఎఫ్. ఇంజి } టి. కె. టి. వీర రాఘవాచారి. }
నీరుఅపీసు, కృష్ణ, చ }
చిలీపట్నము 30-4-18. } ఎల్. ఎఫ్. డిప్టికర్ ఇంజనీరు.

పోలుయేజులు: ఆంగ్లీయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మాపురీదు పీఠి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజులు:— మెహతా పురుషోత్తముశ్రీ, వై నాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 126

(విజ్ఞాన కావడినది.) ఆటో డిల్ బహార్. (విజ్ఞాన కావడినది.)

ఇప్పటికాలపు దుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాసనగుణి ఆల్కాహోలుగానీ, నారాయణుగానీ, చేర్చబడకము నిద్రము చేయబడిన కేకల పుష్పసారము.

నీ టువాలపై కొన్న చిందువులు శుభకరించినచో, మనోగృహము నువాసన ని స్తులభనించును.

ఈ క్రింది పరమాణుము నీపాలలో గాండవిండు.

కన్ననైజా (అర (డాం)	నీసా 1-1 రు	0-2-0
యధ్యరకము నైజా 1-1 (డాం	" "	0-1-0
నోకనైజా 2 "	" "	1-4-0
నెడ్డనైజా 4 "	తేక 1/2 కొన్ను	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

వల్లెల, కట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకల సెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు నీసాదైన ను, కాద్దవైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈఆటో డిల్ బహారుయొక్క సులక్షణములను పరిశీలనచేయు గోదావరీ దిగువనానికి ప్రాసినవో అణాశిమ్మకుగల నువాసనకాదు ఉచితముగ కుంపుదురు.

పోలుయేజులు: ఆంగ్లీయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మాపురీదు పీఠి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజులు:— మెహతా పురుషోత్తముశ్రీ, వై నాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

రాజప్రతినిధికి

గాంధీగారియుత్తరము

బొంబాయి, మే 5:— ఆయా, నేను ఈ నెల 26 వ తేదీన (ఏప్రిల్) తమకు వ్రాసినయుత్తరమునందు చెప్పినకారణములవలన సభకు రాజీనామాకొనినది తెలుపుటకు చింతించితిని కాని నేను తమతో మాట్లాడినవెనుక నాకుమియందుగల భక్తివలన సభకు సోమలమునకు మరూహము గలిగెను. నేను సభకు రాజీనామాకొనినది చెప్పినకారణములలో ముఖ్యమైనది లోకమాన్యతలకు, బీసెంటు, ఆలిసోదరులు మున్నగు ప్రజానాయకులు సభ కాహ్వానింపబడకుండుటయే. వారిని సభకు రమ్మని పిలువకుండుట గొప్పతప్పుని నేనుపట్టికొని దలంచుచున్నాను. త్వరలో జరుగనున్న రాష్ట్రీయ యుద్ధసమావేశముల కైనను వారిని రావించి వారి ఆమూల్య హితోపదేశములను విచారించుటవలన ఈ తప్పుకు కొంతవఱకు తొలగింపవచ్చును. వీరివంటి ప్రజాప్రతినిధులగు వారిని ఎంతటి విపరీతభావభేదములు గలవారై యున్నారో, వారిని ఎట్టి ప్రభుత్వమైనను లక్ష్యము చేయకుండదని చెప్పి సాహసించుచున్నారో. ఉపసంఘముల చర్యయందు అన్ని కక్షలును తమతమ అభిప్రాయములను నిరభ్యంతరముగా జెప్పట కవకాశ మియ్యబడెను. కొన్ని కారణములవలనను కావలెనని నేనుఉపసంఘముల చర్యయందైనను మహాసభయందైనను నాభావములను జెప్పలేదు. సభాతీర్మానములకు ఊరక నాసమ్మతి మొనగి సభకు నేనుజేయగలుగుదునని తలంచితిని. అట్లే నాసమ్మతిని గూడ నొసగితిని. నానేక సభ్యులనువా రంగీకరించుచో నేను చెప్పిన వాక్యము నాచరణమున జెట్టగల నని విశ్వసించుచున్నాను. నా సేవావ్రతమును ఇందుతోకూడ పంపితిని.

ఇదివఱకు మేము నిశ్చయించినవిధమున, మహాపదక కాలమునను, సులుగుకొనక ఏ సామ్రాజ్యమున సముద్రాంతర అధినివేశమువలె భరతవర్షమును త్వరలో సమానభాగ స్వామి కావలయునని కోరుచున్నామో, ఆమహాసామ్రాజ్యమునకు మా యశంకసహాయమును తప్పకచేయవలె నని నేను గ్రహించితిని. మాయాశయఫలము అతిశ్రుతిగా గలుగునను ఆశతోడనే మేము మాసాహాయ్యమునకు బూనుకొందుము. ఇట్టి సందర్భమున ఇతరుల ప్రోద్బలము లేకయే విధిని నిర్వర్తించుటయు మహాస్వత్వ మనియే వాస్తవముగ చెప్పవచ్చును. త్వరలో వచ్చునని తమ యువన్యాసమున తాము నెలవిచ్చిన సంస్కరణములు కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణ విధానపు ముఖ్య నూత్రములను గలిగియుండునని ప్రజలందఱును విశ్వసించుచున్నారు. ఇట్టివిశ్వాస మే యుద్ధ సమావేశ సభ్యులను ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడజేసింది. నేను మా దేశప్రజలను తమ పూర్వప్రతిష్ఠిత భావములను మార్చుటకు చేయగలిగినచో యుద్ధాంతము వఱకును, అన్ని కాలమున తీర్మానములను, “హామరూలు, బాధ్యతాయంత పరిపాలనము” అనుమాటలను పూర్తిగా కట్టిపెట్టుటకు చేయుదును. సామ్రాజ్యపు విషయసమయమున భరితవర్షపు క్రులలో దృఢకాయుల నందఱిని సామ్రాజ్య సహాయధము స్వాధికారము జేయబంపుచును. ఇట్టి నేవలననే భరతవర్షము సామ్రాజ్యమునందు మహాఫలముల నందగల భాగస్వామి కాగలదని నావిశ్వాసము. జాతివివక్ష ఎప్పటిదో పూర్వకాలపునీతి యగును. కాని విద్యావంతులగు భారతీయులలో విశేషభాగము సామ్రాజ్యోపయోగకర మగు పనిని తీసికొనకుండుటకు నిశ్చయించితి. జనసామాన్యమున నీవిద్యావంతులకు పలుకుబడి యొందదని చెప్పజాలము. నేను దక్షిణాఫ్రికానుండి భరతవర్షమునకు వచ్చినది మొదలు నేను రైతులతో అధిక సంబంధము నేర్పఱచుకొంటిని. నాయనభవమును బట్టి స్వరాజ్య భావము కృతసాయ జనులందు దృఢముగా నాటినదని గట్టిగా చెప్పగలను. కడచిన పర్యాయము అఖిలభారత దేశీయ మహాసభకు నేనును బోయియుంటిని. పార్లమెంటుసభవారు కాసన రూపముగా నిర్ణయించు కొంతకాలములోపల భరతవర్షమునకు సంపూర్ణముగ బాధ్యతాయంత పరిపాలనము నీయవలెనను తీర్మానమున నేనును పాల్గొంటిని. అది సాహసకార్యమే గాని అనతికాలములో స్వరాజ్యము కండ్లయెదుట పొడగట్టుటకంటె ఇంకేమియు భారతీయులను సంత్వప్తి పఱుపజాలదు. ఈ మహాఫలమును బడయుటకంటెతీ త్యాగమైనను ఎక్కువ కాదని యుద్ధాంత నేటిను గలదు. సామ్రాజ్యమునందు భవకట్టకడకును మహాభవమును సభరింపజేసికొని గోరువారు ఆ సామ్రాజ్యోపయోగకర భాగమును త్యాగముచేయుటకును నిర్ణయ

వలె ననుభావము వారికుండకపోదు. వేలభావ మేమియు లేక సామ్రాజ్యమును ఉపద్రవస్థితినుండి తొలగించు విషయమున మనము సగృహీతల నుపయోగించుటవలననే మన యాశయ సాఫల్యమును త్వరగా బడయుగలుగుదుము. ఈ మూలసత్యమును గ్రహించుకొన్నచో, అనిజాతీయవిధ్వంసక మగును. సామ్రాజ్యమును సంరక్షించుటయందే సామ్రాజ్యమును బడయుదుమను విశ్వాసమును గలిగి ఆమూలసత్యమును గ్రహింపవలెను. సామ్రాజ్య రక్షణమునకు లభించెను ప్రతిమనుష్యుని పంపుచును నేను చెప్పగలిగినను ధనసహాయ విషయమున నట్లు చెప్పజాలను రైతులతో అనుభవము గలవాడనగుటచే, భరతవర్షము ఇప్పటికే అది చేయగలిగిన ధనసహాయముకంటె అధికధనసహాయమును సామ్రాజ్యమునకు జేసినది. ఈవిషయమునందు నేను మాదేశీయులలో విశేష సంఖ్యాకుల భావమును ప్రకటించుచున్నా నని చెప్పగలను. ఏకాశయమున మన ప్రాణధనములను ధారపోయుటకు యుద్ధసమావేశము ప్రధాన ప్రయత్న మని మనభావము. కాని మనస్థితి వేరు. నేడు మనము భాగమును పుచ్చుకొన జాలనంత బయట నున్నాము. ముందు రాబోవు కాలమున మహాభాగ్యము ననుభవించు మను నాశమిదనే మేము ప్రాణ ధనముల నొసగుదుము. ఆయాశయెట్టిదియో చెప్పకున్నచో మీకును స్వదేశమునకును ద్రోహి నగుదును. ఆ మహాశయ సాఫల్యముకొఱకు నేను చేరమాడదలపలేదు. కాని ఆకాంగమును భ్రమతోలగుటయే యని మీ రెఱుగుదురు. స్వదేశ విషయస్పర్థలను విడువు డని మీరు కోరితిరి. అధికారుల క్రూర్యమును, దుష్కృత్యములను మేము సహించుటయే మీ కోర్కెయందలి భావమైచునో, నేను మీ కోర్కెకు తగినట్లు ప్రతిపద్యాలను. ఈ క్రూర్యములను అణచుటకు తుట్టుకుదవఱకు నా చేయగలుగు ప్రయత్నము నంతటిని జేసెదను. పృథుత్వము వారి మొదటి ప్రార్థన అధికారుల లకుండవలెను. కృత్తుల ననాదరణచేయకుండుటకును, ప్రజాభిప్రాయమును విచారించి దానికనుగుణముగా వర్తించుటకును అధికారులను గోరవలెను. చాంపరానులో చిరకాలము నుండి వచ్చుచున్న మహా క్రూర్యములను ప్రతిఘటించి కట్టకడపట బ్రెటిషు న్యాయమును సుస్థిరపఱుప గలిగితిని. కయరామండలములో ప్రభుత్వము వారిని రూపించుచున్న ప్రజలందఱును సత్యముకొఱకు కట్టముల ననుభవించ సిద్ధపడునప్పుడు ప్రభుత్వమువారు గాక తామే బలసంపన్నులయని గ్రహించిరి. అచ్చటి ప్రజలిప్పుడు కాంతిచిత్తులై ప్రభుత్వము ప్రజానకులమై యుండవలెనని గ్రహించిరి. అన్యాయము జరిగినప్పుడు ప్రజల నిరోధమును ప్రజా నకుల ప్రభుత్వము సహించుచుండును. కనుక చంపరాను, కైరావీసికులు యుద్ధ సందర్భమున నేను చేసినసేవా రూపములు ఈ సందర్భములందు నాయుద్ధయమును నిల్పిజేయుటకు మీరు త్రవవిచ్చుట నా ప్రాణమును చాలింపను త్రవ విచ్చుటయే యగును. భరతవర్షమున మృగక్షితిబదులు ఆత్మక్షితిలేక ప్రేమకక్షితి సర్వవ్యాపకముగావింప గల్గినచో, లోకమునంతటిని ధిక్కరింపగల భరతవర్షమును తమకు సమర్పింపగల్గుదును. సర్వకాలసర్వావస్థలయందును కచ్చసహా మను మహామంత్రమును కోరినవారి కొసగుటకు ప్రయత్నింతును. ఇంకేమియుద్ధయము నందుననేను పాల్గొననిచో అట్టి మహామంత్ర విజయమును లోకమునకు ప్రకటించుటయే నా ముఖ్యాభిప్రాయము. మహమ్మదీయ రాజ్యములనుగూర్చి ప్రజలకు నమ్మకవిశ్వాసములను ప్రకటింపవలెనని మీరాంగ్లమంత్ర వర్ణమువారిని గోరవలెనని ప్రార్థించెదను. ఈవిషయమున ప్రతిమనుష్యువీయుడును తెలియ నుత్సాహముగలిగియుండునని మీరెఱుగుదురని నమ్మెదను. నేను హిందువుడనై యుండియు, వారివిషయమును యోచింపకుండజాలను. వారిచింతలే మనచింతలు. ఈమహమ్మదీయ సంస్థానముల విషయమునను, మహమ్మదీయుల ప్రార్థనాస్థానముల విషయమునను మీవిశ్వాసము నందును, సామ్రాజ్యము కొఱకు భారతీయుల మాకున్న మన్నించుటయందునే సామ్రాజ్యపు తేమస్థితి ఆధారపడియుండును. నేను ఇంగ్లీషు జాతిని ప్రేమించుచుండును గనుకను, ఇంగ్లీషువారి యెడ ప్రతిభారతీయుని భక్తివిశ్వాసములబోధింప గోరెదను గనుకనునేను మీకియై త్రమును వ్రాసితిమి.

ఎం. కె. గాంధీ (న్యాయాధిపతి)

అన్ని విషయములందును అన్ని విధముల నితర్యాయమును బ్రతిష్ఠకరముగనున్నదని కోర్కెనుబట్టి నున్నట్లును హిందూదేశ రోగితలములను తీర్చివేయుటకు నిర్ణయించుకొని తీర్మానములును అన్ని భాషల వారిని సంఘటింపజేసితిని.

బొంబాయి రాజధాని మహా సభ.

అధ్యక్షకోపన్యాసము.

బొంబాయి, మే 5:— ఈ నెల 6 వ తేదీన బిజ్ పూరులో జరిగిన బొంబాయి రాజధాని 18 వ మహా సభాధ్యక్షులు గా. వి. కె. పటేలుగా 8:30 ఉపన్యసించిరి.

దేశీయ మహాజన సభా లీగువారి సంస్కరణ విధానములు యుద్ధ సమయమున క్రొత్తగా నేర్పడినవి కావు. 1852 సంవత్సరములో బొంబాయి సంఘము వారు ప్రజల తరపున నై సంస్కరణముల పోలు రాజాచారము నే కోరుచు పార్లమెంటు సభవారికి అర్పి పంపుకొనిరి.

కయరామండల కృతసాయస్థితి గూర్చి దొరతనము వారు బహిరంగ భోగట్టాలు చేయవలసిన విధియొచ్చును. దొరతనమువారు దయలేకనర్పించిరి. పద్ధతులప్రకారము సిక్కులుచెల్లించవలసినదని దొరతనమువారు తప్పును నిర్వచింపవలెను వీలులేదని భావించి కృతసాయదారులు తమ మాకులమును పట్టుదల వహించిన వారియందు దోష మారోపింపగూడదు. స్థానిక స్వపరిపాలనా వ్యవస్థమునుది కావున జిల్లా, సలహాసభలు ఏర్పరుప బడవలెను. హిందువుల విధిలేటతెల్లము, డిగ్రీ లోజరిగిన యుద్ధ సభయందు జరిగిన వాదనమును నెరవేర్చుటకు వారు తమకక్షింతలను విని యోగపరచవలెను. ఆలోచింపబడుచున్న సంస్కరణములలో దేశీయ మహాజనసభవారి యొక్కయు ముసిలిమ్ లీగువారి యొక్కయు సంస్కరణ విధానములు చేర్చబడినవియు కొద్దికాలములోనే హిందూదేశము వారికి స్వపరిపాలన మొనగబడునను పార్లమెంటు సభవారి తీర్మానము తీర్మానింప బడునను నమ్మికమిదను యుద్ధసభలో ప్రత్యేకతర మొనగబడినది. ఇట్టి తలంపే ఉద్యోగులుగాని సభ్యులు మనఃపూర్వకమైన సహాయము దొరతనమువారికి వాదనము చేయి పులికొల్పినది. నమ్మికచే అసమ్మతమును సారదోలవలెను. ఆయుధసేనసము తక్షణము సుకరింపబడవలెను. పత్రికా సేనసము మాజీచేయబడవలెను రష్యనులవలెను, జగ్జనీయులవలెను నిరంకుశాధికార బలిమిచే యుద్ధమునకు దరుమబడితిమని కాక స్వాతంత్ర్య, సమానత్వ, ఆత్మగౌరవ పౌరులవలె యుద్ధమునకు దిగితిమని తక్షణ సంస్కరణములవలన భారతీయులు తలంకురు.

విశాఖపట్నమున ఇంజనీరింగు పాఠశాల:

విశాఖపట్నమునందు ఇంజనీరింగు పాఠశాలను నిర్మించుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించి తాత్కాలికముగా 8 సంల వఱకు ఈక్రింది విధముగ ఉద్యోగులను నియమించుట కనుమతించిరి. నూపరింపెండెంబు జీతము నెలకు 500 రూ॥లు మువ్వనసహాయకోపాధ్యాయులు. వీరిని పబ్లిక్ వర్కుస్ డిపార్టు మెంటు అప్పరసబార్డి నేటు ఉద్యోగులనుండి నియమింపవలెను. కుక్కపాపు ఉపాధ్యాయుడు. మరమ్మతు పనివాడు నెలకు 80 రూ॥ వ్యాయామోపాధ్యాయుడు 15 రూ॥లు వెడ్డెగురుస్తా 40 రూ॥ సహాయగురుస్తా, లైబ్రరీయను, ప్రోగ్రెస్సు, 80 రూ॥లు అటెండరు 10 రూ॥ ఇద్దరు బంబ్రోతులు చెరి 9 రూ॥ ఒక బంబ్రోతు 8 రూ॥ ఇంకోక బంబ్రోతు 7 రూ॥లు ఈ పాఠశాలయందు విద్యావిధానము మున్నగువానిని నిర్ణయించుచు పాఠశాల వ్యవహారములను విచారించుటకు చెన్నపురి ఇంజనీరింగు కాలేజీప్రిన్సిపలు కధికార మియ్యబడినది.

దక్షిణ ఇండియా ఇన్స్ట్రూమెంటు లీగు:

లీగు సభాసభ్యులు గత శనివారమునాడు సమావేశమై ఢిల్లీలో జరిగిన యుద్ధసభయందు తీర్మానింపబడిన రెండు తీర్మానములను లీగువారు మనఃస్ఫూర్తిగ బలపరచు చున్నట్లును గత ఏప్రిలు నెల 24 వ తేదీన ఘోషణచేయుటగా యాక్టూహుస్సేకాగరు ముసిలిమ్ లెగవారి భావములు సంకల్పములకు ప్రతికూలముగ జెప్పిన ఉపన్యాసమును ఈసభవారు నిషేధించుచున్నట్లును, దక్షిణహిందూదేశపు ముసులుమాన్వల ప్రతినిధిగ ఆర్కాటు యువరాజుగా రెన్నుకొన బడినందులకు తమ కుండుకున్న కృతజ్ఞత వెల్లడించుచున్నట్లును తీర్మానములు తీర్మానింపబడినవి.

పోర్టులపై కేసుచేయబడుట:— కలకత్తాలో పోర్టు విలియములలోనుంచబడిన రెజిమెంటులో పోర్టునగు ప్రయివేలు టైరెల్లు అనువాడు నేనాయి కనోజ్జిలలో కారీపానర్ వనోజ్జిగారి కొంటు కంగిలింపినట్లు రాజధాని మేగస్ట్రేయింగు యొద్ద కేసుజేయబడినది. కొంటు కేసులో 3 కుండలయొక్క, పోర్టుల తీరముల పుస్తకమును కొన్ని పాపములును ఇంకెము. పోర్టుల ప్రస్తుతము పోలీసువారు యాభియోగము వచ్చును. కేసు విచారణ జరుగును.

ఆంధ్రపత్రిక

1918-వ సం॥ మే నెల 7-వ తేది

మంగళవారము.

మూడవ మలబారుజిల్లాసభ

ఈ సభ నిన్నటిదినము తెలిచేరియందు సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షులును గౌరవనీయులు నగు మీరు అసెస్ ఆఫీసు బహదూరుగారి యుపన్యాసము ఉదారాశయముల వ్యక్తికరించుచున్నది. కాని, ఉపన్యాసమంతయు పరికించి నను, మండలపరిషత్తుల గూర్చిన చర్చ విశేషముగ గానరాదు. ఇందుకు వారు తరవాదులు గారు. మండలపరిషత్తుల దెలియని మండలేతరులు స్థానిక సమస్యలగూర్చి చర్చించుట కష్టసాధ్యము. అట్టి లోపమును, అధ్యక్షులే ఒప్పికొనిరి. కాని దేశమున కంతకును సంబంధించిన విషయముల గూర్చి అధ్యక్షులు భావభరితోపన్యాసము గావించిరి. ఢిల్లీ తీర్మానములను సఫలము గావించుట భారతీయుల ప్రధానకర్తవ్యమని అధ్యక్షులు నుడివిన వాక్యములతో ఎల్లరును ఏకీభవించెద రనుటకు సందియము లేదు. తీవ్రరాజకీయాందోళనమును విరమింపవలయు నని గూడ అధ్యక్షులు నుడివి యుండిరి. తీవ్రాందోళనము లేకుండుట దేశము నకు లాభకరమే. తీవ్ర మనిన, ప్రమాణ మెంత వరకో నిరూపించుట సుసాధ్యము గాదు. తీవ్రాందోళనమునకు ప్రజ లొక్క రే బాధ్యులు గారు. తీవ్రాందోళనమున కెడమిచ్చు కార్యముల సభికారులు విరమించుట గూడ నవసరమే. ప్రజలును పాలకులును, కరస్పర సహకారభావముతో బనిచేసిన గాని, రాజకీయాందోళనము దగ్గదు. అందుచే ప్రజలు మాత్రమే ఆందోళనము విరమింపవలయునని హితముసగినంత మాత్రముచే లాభ ముండదు. పాలకపాలిత లిరువురకును, ఈ హితము సమానముగ వర్తించును. ఈ విషయమై గాంధీగారు రాజప్రతినిధి గారికి ప్రాసిన లేఖలోని యీ క్రిందివాక్యములు కార్యసాధన మార్గముల దెలుపుచున్నవి. "మా గృహకృత్యవిధేయముల మరపు డని మీరు విజ్ఞప్తి గావించితిరి. కాని యీవిజ్ఞాపనము సంగీకరించుట చే, అధికారుల నిరంకుశమును అధర్మమును సహించవలయునెడల, నే నిందు కొడబడజాలను. నేను సాధ్యమగునంతవరకు నిరంకుశము నెదిరించెదను. ఈ విజ్ఞాపనము సభికారులకు బంపి, వారొక్క వ్యక్తి నైనను నిరాదరింపగూడదనియు, ఇంతకుపూర్వము కన్న ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొని యెక్కుడుగ గౌరవింపవలయు ననియు, దెలుపవలయును. చాంపరానులో వేళ్లు పాతుకొనియున్న నిరంకుశము నెదిరించి, బ్రిటీషువారి న్యాయమే తుడకెటుల రాజ్యముచేయుచున్నదియు నే వెల్లడించితిని. కెయిరాలో ప్రభుత్వమును నిందించుచున్న ప్రజ లిప్పుడు, సత్యముకొరకు కష్టపడుచు తమ సామర్థ్యమును కనుగొనగలిగిరి. అందుచే, పూర్వపువైషమ్యము తగ్గి, ప్రభుత్వ మెల్లప్పుడును ప్రజాభ్యుదయము కొరకు కృషి సలుపుచుండవలయు ననియే మీరు తలచుచున్నారు. ఏలనన అన్యాయము గలిగినదని తలచి కారవపురస్కరముగ దానిని ప్రజలదిరింపింపుడు. ఈ ప్రభుత్వము దోషించి యూనికొనియున్నది. సర్వగ్రామమునకు కాం

పరాను కెయిరా వ్యవహారములు నా ప్రత్యేక సహాయములుగ నెంచుకొనవలయును. ఈవిషయమై నా చాకచక్యము నాపివైచుటకు మీరు గోరుడు. అట్టితరి, నాజీవితము నాపివైచుటకు గోరినటులే." అధికారులు తమ నిరంకుశకార్యముల నిపు డంత జాగరూకతతో సత్వరముగ వెనుకకుఁబెట్టిన, రాజకీయాందోళన మంత త్వరలో నడగిపోవును. ఈ సత్యమును ప్రభుత్వమువారు గ్రహించుట భావ్యము. మరువ్యబలము నొసగుటలో మలబారుమండల విడివరకే ముందంజవైచినది. మలబారుదేశము శోర్యము నకు చేరెన్నిక గన్నది. నాయకు సైనికనివహ మిడివరకే వాసిగాంచినది అందుచే మలబారు మండల మీ తరుణమున ముందంజ వైచు ననుటకు సందియము లేదు. అన్ని మండలసభలవలెనే, మలబారుసభయు మూడునాళ్ల ముచ్చటగ నింతి నరకును ప్రవర్తించుచున్నది. సభాతీర్మానములను ప్రభుత్వము వారికి బంపుటదప్ప, ఆ తీర్మానములు విజయము గాంచుటకు మండలసభలు సంవత్సర మంతయు పనిచేయు నాచారము మలబారు సభకు గూడ గాన్నింప లేదు. అందుచే గ్రామసంఘములు, తాలూకాసంఘములు, మండలసంఘములు మొదలగు సంఘములను స్థాపించి, సంవత్సరమంతయు కృషి సలిపి, కృషిఫలితములను మండలసభయందు దెలుపుచుండవలయు ననియు, తాలూకాసభలు, మండలసభలును, పూర్తిగ దేశభావలతోనే జరుగవలయు ననియు, మీరు సభవారికి నివేదించిరి. ఇంకను కొన్ని మండలముల వారు ఆంగ్ల భాషావ్యామోహమును వదలజాలక మండలసభలను ఆంగ్ల విద్యాధికుల లాభము కొర కాంధ్రభాషలోనే జరుపుచుండుట శోచనీయము. కంజివరములో జరుగు రాష్ట్రీయసభను అరవభాషలో జరిపెదరో లేదో తెలియదు. రాష్ట్రీయసభను ఆంధ్రభాషలో జరిపిన కారవ మాంధ్రరాష్ట్రీయసభకు దక్కునని యూహించెదము. అధ్యక్షులు నుడివినటుల మండలసభ లికమీద వక్రత్వప్రదర్శనములుగ నుండుట మాత్రముచే లాభముండదు. కార్యసాధనముల నాలోచించి కృషిసలుపు సమావేశములుగ మారవలయును. లేనిచో ధనవ్యయము దప్ప వేరెద్దియు లాభము గలుగజాలదు.

అధ్యక్షులు కాంగ్రెసు సంస్కరణప్రణాళిక నామోదించిరి తెలుపుటకు సంతసమగుచున్నది. మాంటాగూగారి విధానము ప్రచురింపబడిన పిమ్మట, అయ్యది కాంగ్రెసు విధానమునకు తగ్గ నేని, కాంగ్రెసు సంస్కరణములు సఫలమగువరకు ఆందోళనము జరుపుచునే యుండవలె నని, మీరు సభకులను హెచ్చరించిరి. ఆంగ్లదేశ మిప్పుడు ప్రపంచస్వాతంత్ర్యము కొరకు పోరాడుచున్నది. అట్టి సమయమున ఇండియా గౌరవమును నిలువఁబెట్టుట ఆంగ్లదేశధర్మమగునని, బాధ్యతగల స్వపరిపాలన మునకు వెంటనే పునాదుల వైచుట యవసరమని, అధ్యక్షు లసందిగ్ధముగ వెల్లడించిరి. జాతీయ సమస్యను గూర్చి చర్చించుచు, ఏకజాతీయత హిందూదేశమునం దసంభవమనియు సంయుక్త జాతీయతయే సాధ్యమనియు, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవలె హిందవసంయుక్త రాష్ట్రములు కలయవలె ననియు మీరు నుడిచిరి. వీరి భావము లన్నియు, ఉదారవంతములుగ నున్నవి. కాంగ్రెసు సంస్కరణముల సంగీరించుటయేగాక, సంయుక్తరాష్ట్రవిధానమునకు గూడ ఏ రామోదము సూచించుట వీరి విశాంధ్యప్తికి నిదర్శనముగ నున్నది. హిందూదేశమున రాజకీయకక్షులు ప్రజలు, దేశభ్యుదయసూచక మని మీరు ప్రవ

గించిరి. సూరతు కాంగ్రెసునకు బూర్వము, దేశమునందు ఏకకక్షయే ప్రబలి యుండెడిది. కాంగ్రెసు తీర్మానములన్నియు సేకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడు చుండెడివి. రాజకీయ జీవితము శైశవావస్థయందున్నపుడు, భేదాభిప్రాయముల కెడముండనేరదు. కాని రాజకీయాశయము దినదిన ప్రవర్ధమాన మగుచున్న నీ సమయమున, ఏకాభిప్రాయము ప్రబలియుండజాలదు. భేదాభిప్రాయములు సాంఘికకల్లోలము గలిగించునంతవరకును, వారి ఛనీయములే. లేనియెడల, దేశమున జడత్వము సంభవించును. అభివృద్ధి స్తంభించును. సూరతు కాంగ్రెసు నాటినుండియు రాజకీయ విభేదములు ప్రస్ఫుటమయ్యెను. అధ్యక్షులు నుడివినటుల నేడు ప్రాచీన సాంప్రదాయవాదులు, అభివృద్ధికి విముఖులు, ఉదారవాదులు, నిరంతరాభివృద్ధి గోరి నుదారవాదులు, తీవ్రసంస్కరణవాదులు, అతివాదులు మొదలగు వివిధ కక్షములవారి దేశముగలరు. ఈకక్షము లన్నియు దేశభివృద్ధికై కృషి సలుపుటకు తగినప్రతిష్ఠాపనములు నెలకొల్పబడవలయును. భేదభావములు దేశభ్యుదయవృద్ధి కత్యంత సరము. కాని అయ్యవి అంతఃకలహములకే మియ్యకుండ జూచుట, నాయకుల పరమధర్మము హిందూ మహమ్మదీయ సహకారము దేశముకత్యవసరమని, మీరు నుడువుట ఉభయసంఘముల అన్యోన్యమైత్రి పెంపొందుటకు చాల లాభకరము. అధ్యక్షులు మహమ్మదీయప్రముఖులు. రాజకుటుంబములోని వారు, ప్రజాప్రతినిధులు. అట్టి వారి జాత్యైక్యమును గోరుచున్నపుడు, హిందువులునే మహమ్మదీయులును సహాదరులవలె మెలగెదరయూహింపవచ్చును. ఒకవంక నిర్బంధము, వేరొకవంక సమాధానము, మిలితమగు పరిపాలనావిధానము సభ్యులు లంగీకరింపరు. సమాధాన మొక్కటియే అశాంతిని సమూలముగ పెకలించునని, వీ అత్యయము. వీరిహితము గైకొని, ప్రభుత్వము వారి సామోపాయముల నవలంబించుచో, ఈ తరుణమున ఎట్టి క్షిప్రపరిష్కతు లుదయింపవని విశ్వసింపవచ్చును.

మెయిలుపత్రిక: రాజప్రతినిధిగారు

ఈ సందిగ్ధసమయమున రాజప్రతినిధిగారి వర్తన మెంతటి కష్టములతో గూడుకొన్నదియు, కొంచెము యోచించిన దెలియును. స్వరాజ్యరాయబారము ఆంగ్లదేశమునం దడుగిడగూడదన ఆంగ్లదేశ ప్రభుత్వమువారు దెలిపినపుడు, రాజప్రతినిధిగా రానిషేధమును దొలగించుటకు శక్తి వంచన లేక ప్రయత్నించిరి. ఢిల్లీసమావేశమున అన్ని కక్షముల వారిని రాజప్రతినిధిగారు సమాధానవరచుటకు యత్నించి, మెప్పువడసిరి. సత్కాగ్రహప్రత మవలంబించిన గాంధీగారిని నిగ్రహింప భావముతో జూడక, వారితో విశేషదూరము ప్రస్తుతస్థితి గూర్చి ప్రసంగించిరి. అటులనే కపర్డిగారితో ముచ్చటించిరి. స్వరాజ్య తీర్మానమును నిరాకరించుటయం దయినను, సాధకబాధకములను దెలిపి, స్వరాజ్యాశయము న్యాయమయినదని అంగీకరించిరి. రాజప్రతినిధిగారి యభిప్రాయములతో ఎల్లరు సేకీభవించజాలకపోవచ్చును. కాని ప్రజాప్రతినిధులను సమాధానపరచుటకు వారు చూపుచున్న ఆతురత, ప్రశంసార్హము. సామోపాయముల నవలంబించుట ఆంగ్లహిందవప్రతికలకు సహజముగ గుచించుదు. అందుచే, మయిసిరు కత్రికయు, మెయిలుపత్రికయు రాజప్రతినిధిగారి సమర్థులనియు, త్వరలో జాతీయమండలి లోపగ

వలయునని వెల్లడివ్రాతల వ్రాయుచున్నది. స్వరాజ్యవాదులు బేరమాడువా రని, రాజప్రతినిధిగాను దెలిపినపుడు, మొయిబుప్రతిక వారిని పొగడెను. పిమ్మట, వారు ప్రజాప్రతినిధుల తోడ్పాటుకొరకై సమాధానవాక్యముల పలుకుటచే, మొయిబు ప్రతికకు మితిలేని అగ్రహము జనించెను. ఆయా గ్రహము నిలుల వెలిబుచ్చుచున్నది.

“ప్రభుత్వోద్యోగులలో కొన్ని మార్పులు గలిగినచో, పయనీరుప్రతిక దెలిపినటుల, ప్రస్తుత కర్ణాటక మారిపోవును. రాజద్రోహులగు భారతీయుల బెదిరింపులను సరకుజేసి రాజభక్తిపూరితులగు వారి అసంతృప్తిని నిర్లక్ష్యము గావించు నధికారుల కిది తగినసమయము గాదు. ఈ సమయము న ధైర్యవంతు లవసరము. స్వరాజ్యోద్యమమును చక్క గ గ్రహించి, దేశములోని కొందరి ఆందోళనాపరుల తోడ్పాటు కైకొనుట గౌరవమునకుభంగకరమని తెలిసికొని ధైర్యముతో బ్రవర్తించువారుండవలయును. రాజద్రోహులతో బేరమాడుటచే, సైనికనివహములు చేరవని ఒక వంక చెప్పుచు, వేరొకవంక వారి చలనమును నిరోధించిన గాని, సైనికులు లభింపరని చెబుట అసంభవమని చదువరులు మమ్ములను ప్రశ్నింప వచ్చును. కాని ఇందు స్వవచనవ్యాఘాత మెద్దియును లేదు. రాజద్రోహులు మనుష్యులను సంపాదించు జాలరు కాని, మనుష్యులు లభింపకుండ మాత్రము దుర్బోధల గావించగలరు. ఏలనన, సైనికులుగ వచ్చువారు అజ్ఞానులు ఏమియు తెలియనివారుగ నుండుటయే ఇందులకు కారణము. అతివాదులు గోరిన త మాత్రముచే సైనికులు లభింపకపోయినను, వారు వ్యాపింపజేయు కథలచేతను సూచనలచేతను వీరు వెనుదీయవచ్చును.....కావున, ప్రభుత్వాధికారులలో మార్పు గలిగినగాని, ధైర్యమాగువిధాన మవలంబింపబడు నను నమ్మకమున కవకాశము లేదు. ఛలముఖ్యుడు ప్రభువుగారు హిందూదేశమును తిన్న గ పాలింపవలయును. లేనిచో, సామ్రాజ్యసేవ జేయుట కింకొకపని జూచుకొనిన మేలుగ నుండును.”

ఇట్టి యవ్యక్తపు వ్రాతలను నిరోధించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనుట ముఖ్యవసరము.

విచిత్రమగుకేసు

రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారగు రావు సాహేబు యన్. య్. వి. రాజాచారిగారి కోర్టులో, కే. సత్యనారాయణ అను వారిపై అభియోగ మొకటి చేబడెను. గతనెల 25 వ తేదీని కేసు విచారణజేయక పూర్వము ముద్దాయికుమారునికి జగ్గయ్యపేటలో చాల జబ్బుగా నున్నదని దెలిసినందున, ముద్దాయిన్యాయవాది యగు రంగావర్ముల శ్రీరామశాస్త్రిగారు కేసునింకొకవారము వరకును వాయిదా వేయవలయుననియు, లేనిచో ముద్దాయికుమారున వాదించుటకు తమ కధికార మొసగవలయుననియు, మేజిస్ట్రేటుగారిని గోరిరి. కాని మేజిస్ట్రేటుగారు న్యాయవాది కోర్కెను నిరాకరించి, మరుసటిదినమున విచారణ జేయుదు నని దెలిపిరి. అంతట ముద్దాయి తన న్యాయవాదితో మాటలాడుటకు కాయనసమీపమునకు బోయి నపుడు మేజిస్ట్రేటుగారి టులముద్దయితో బలికిరట.

“నీ నెల్లపుడును మొండితనమును చూపెదవు. ఒకని తరువాత మరెయొకనిని మోసపుచ్చుచున్నావు. నేను ఉత్తరాదిని పనిచేసితిని. ఉత్తరాదివారి సంగతి నాకు తెలియును.” అని కోపముతో బలికిరట. ఈ కారణములను దెలుపుచు, యీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టునుండి కేసును మరెయొక కోర్టుకు మార్చవలయునని, ఛీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో దరఖాస్తు పెట్టబడెను. ఆ దరఖాస్తుపై నిన్నటిదినము ఉత్తరువయ్యెను. ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారగు జె. సి. ఆడంగారు, రెండవ మేజిస్ట్రేటుగారుచూచుచున్న వాక్యములు యుక్తముగ లేవని బెలుపుచు కేసును న్యాయమేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టుకు మార్చినైది. అధికారము వహించెను దాక్షిణాత్యులు ఉత్తరాదివారిలను నిండునభిలో తులనాపట అప్రకృష్టము. లేనిచోని వైషమ్యములు పెరుగుట కిందుచే కారణ మేర్పడును. ఇట్టి నిదర్శనము లికముగను సంభవింప వని యూహించుచున్నారము.

విశాఖపట్టణమున ఇంజనీరింగు పాఠశాలను స్థాపించుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించినటుల ప్రకటించబడినది. ఇయ్యది ఆంధ్రులకు సంతసమును కలిగించగలదు. మూడు వత్సరముల వరకును ఒక నూపరింతుండెట్లు, మువ్వరు సహాయోపాధ్యాయులు, కర్మాగారోపాధ్యాయుడు, వ్యాయామోపాధ్యాయుడు, ఇద్దరు గుమాస్తాలు, అట్టెండరు, 4 గురు బుక్రొతులు పనిచేయుదురు. మద్రాసు ఇంజనీరింగు కళాశాలాధ్యక్షు లి పాఠశాలపై సామాన్యాధికారము గలిగియుండురు. ఈ పాఠశాలలోని శ్రేష్ఠులగు బాలురు ఇంజనీరింగు కళాశాలలోని అప్పుడు సబ్బాన్టీనేటు క్లాసులో పరీక్షలో దాఖిలేని, జేర్చుకొనబడుదురు. పాఠశాలాధ్యక్షమును నిర్మించుటకు స్థలనిర్దేశము పల్లికు వర్క్కు శాఖవారు గావించెదరు. ఈ లోపున పాఠశాల అద్దెయింటిలో నెలకొల్పబడు నని ప్రకటించబడినది. ఈ పాఠశాల త్వరలో కళాశాలగ మారి, ఆంధ్రదేశమున కత్యంత లాభకరముగ నుండు గాక యని గోరుచు, ప్రభుత్వమువారి కార్యమునకు గడంగినందుల కభినందించుచున్నారము.

కెయిరా సంక్షోభము

జప్తుల విజృంభణము (ప్రత్యేక విశేషము యొద్దకుండి) నడియాడు, మేటి:—ఈవారములో కంపల తరువడి జప్తులు గావించబడెను. 25 తేదీని బోర్నాకు మమల్తావారు జప్తుల గావించున జప్తులగావించెను. రయితుల జప్తులు జప్తు జేయబడెను. కేలము నామవాటిని తీసికొని వచ్చెదమని రయితులు కేప్పినను, మమల్తావారు వాటిని దొంగిలొనగోయి బండిల దొడ్డిలో నుంచెను. రయితులు వాటికి మేతవేయుట కయినను, మమల్తావారు రంగీకరింపలేదు. సాయంత్రము పూట, పాటుపితుకు సమయమున శ్రీల నాంబిలవొడ్డిలోనికి రానియ్యలేదు. పశువులు, శ్రీలు, రోదనము నేయుట మృత్యువశరములగు నుండెను గాని మమల్తావారు గుండె మాత్రము కరుగలేదు. బోర్నాకరయితులు అసాధ్యులయినను గంధిగారి పిత బోధచే కష్టములతోగొని మారు మాటాడుటలేదు. వీరిని బాదియైనను అధికారులు పాతము నేర్చుకొనరాదా? నేలము రోజువరకు పశువుల నిలుల నిప్పుండుటచే వాటి విలంబదగ్గును. ఇందుచేప్రజలభయ, ప్రభుత్వము వారికిని స్వయము వాటిల్లును. ఈ సంగతిని అధికారులు అగ్రహించి రాజధాన, ఆరురావతి, పోలాపూరు, చుద్రాను, పంధారపూరు, గ్రామములనుండి సామభూతి తంత్రివాద్ర లంపబడెను. రిజిస్ట్రార్, సండేసార్, బాభూసి, వాదాచు, నవాలి, చికోద్రా, పసోవా, బభూసాను గ్రామములలో 84 మంది రయితులు అస్తి జప్తుగావించబడెను, (బొంబాయి క్రానికలు).

పాఠశాలా మందిర నిర్మాణమునకు గ్రాంటు:

గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలునందు పి. వి. ఆర్. హిందూపాఠశాల కొకమందిరమును నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు 11425 రూ.లను సగిల్చె.

స్థానికవార్తలు

మహారాష్ట్ర సంఘము, తిరువల్లిక్కేటి:— కేటిసాయంకాలము 5.15 నిమిషములకు తిరువల్లిక్కేటిలో కారదా మందిరమున మిరెన్ కాళిభాయి కానిటాకరుగాను మనవిధి గూర్చి ఉపన్యసించురు.

బొస్రా ప్రయాణికులు:— మహమ్మరా, అబ్బానూల మార్గముగ బొస్రాకు పోవదలచుకొను ప్రయాణికులు తాము ప్రయాణము చేయదలచునకు రెండు నెలలు ముందుగా తమ జిల్లా కలెక్టరులకు దరఖాస్తులు దాఖలు చేయవలెనని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి.

చెన్నపురి పాఠశాలల అధిటిక్కు సంఘము:— చెన్నపురి గవర్నరుగారు సంఘ పోవటలుగాను గౌ. జె. హెచ్. స్ట్రోమగారు అధ్యక్షులుగాను, బి.ఎస్. జమనూ సి. రామానుజముశ్రేష్ఠి అర్ధరు దేవిన్ గార్లు ఉపాధ్యక్షులుగాను ఉండుటకు అంగీకరించిరి.

విద్యావిషయ మహాసభ:— దక్షిణ హిందూ కేశ ఉపాధ్యాయ సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద యీ నెల 8, 9, 10 తేదీలకు కాంచీరములో పచ్చయ్యప్ప పాఠశాల మందిరమున మైహాసభ జరుగును. పచ్చయ్యప్ప కళాశాలోపాధ్యాయులు కె. రామానుజాచారి యరుగారు అగ్రాధనాధికారము వహించుదురు.

కాళహస్తి ఆర్.పి. బి. జి. పాఠశాల, ప్రాత విద్యార్థుల సంఘము:— ఈ సంఘపు ప్రథమ వార్షికోత్సవమునకు (19-5-18) పచ్చయ్యప్ప కళాశాల ఆంగ్ల సమావేశోపన్యాసకులగు పి. నుబ్రహ్మణ్యము బి. పి. ఎల్. జి. గారు అధ్యక్షులుగనుండుట కంగీకరించిరి.

తపాలు నోటీసు:— పసిఫిట్స్ మహాసముద్ర మార్గమున కలకత్తా మీదిగ పంపబడు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము, కనడా తపాలు ఈ నెల 14 వ తేదీ సాయంకాలము 6-15 నిమిషములకు చెన్నపురి జనరలు తపాలాఫీసులో గట్టిచేయబడును. ‘పసిఫిట్స్ మెయిల్’ అని వ్రాయబడిన తపాలు మాత్రమే ఈ మార్గమున పంపబడును.

ఉద్యోగులకు శిలపు లొనగబడుట.

కొర్రాట్టి డిప్యూటీపోలీసు నూపరింతుండెట్లు క్రొరాములు నాయుడుగారికి మతీయొక మూడువారములు జీతముమీద శిలవొసగబడినది.

కడప డిప్యూటీ పోలీసు నూపరింతుండెట్లు సెరిఫ్ మహమ్మదాలి సాహేబు బహదూర్ గారికి జూలై 15 వ తేదీనుండి మూడుమాసములు జీతముమీద శిలవొసగబడినది.

డిప్యూటీపోలీసు నూపరింతుండెట్లు అన్నము సుబ్బా రెడ్డిగారికి మతీయొక మూడుమాసములు శిలవొసగబడినది.

యదుకుల సంఘము:— 1918 సం. 11 మే నెల 5 తేదీని చెన్నపురి తిరువల్లిక్కేటి వీరరాఘవమొదలిపిది సం. 69 రు గల గృహమున మ-రా-శ్రీ, రావుసాహేబు టి. రామకృష్ణశ్రీ. పి. ఎ. యస్. ఆర్. హెచ్. యస్. యస్. యస్. గారి అధికారమున శ్రీయదుకుల మహాసభ జేరబడినది. ఆర్. రఘునాథంపిళ్ళ బి. ఎ. గారిచే వ్రాయబడిన యాదవసంఘ నిర్మాణచట్టములను సాంఘికులకు చదివి వినిపించిన పిమ్మట అంగీకరింపబడినది. అన్వృత్తింప బడిన దరఖాస్తుపూర్వములను సాంఘికులకు పరిశీలించి సాంఘికులను చేర్చుకొనుటకు తీర్మానింప బడినది. కడప జిల్లా చిత్తేరులో బోర్డు స్కూలు టీచరు గాను స్టాంపు టెండరుగాను నుండు పి. ముద్దుకృష్ణయ్యకు కడప జిల్లాలోను యితర అంధ్ర మండలములలోను కాభాసంఘములను నెలకొల్పుటకు అధికారమివ్వబడినది. టి. ఆర్. వారాహణస్వామి పిళ్ళగారు కంచీరమునకు కెల్లి అంజి యాదవ ప్రముఖుల సహాయమున యాదవబాబుర విద్యాధిర్భి నిమిత్తమై యీ నెల 25 తేదీని యాదవ మహాసభ జరుపుటకు తీర్మానింపబడినది. అగ్రాధనాధికారిగారికి పంపబడుటతో సభముగింపబడినది.

విరోధామహానంగా మము

(రెవల్యూషన్)

గోల్కొట్టెలు

లండన్, మే 1:—ప్రెస్ ముసమున మిత్రమండలి వారు 470 విమానముల గుర్తింపు. బ్రిటిష్ వారు పశ్చిమరంగమున 286 విమానములను గుర్తింపు. పరామరూప 18 విమానములను గుర్తింపు.

అహారపదార్థములను దాచుట.

లండన్, మే 3:—తేయాకు ఆహారపదార్థముగా దని కింగ్స్ లెండి న్యాయస్థానము వారిటీవల తీర్మానించి యున్నాడుగాన తేయాకు, కాఫీ, కొకొమున్నగువానిని ఆహారపదార్థములకు సంబంధించిన యుత్తరపును చేర్చినట్లు యుత్తరపు సకరింప బడును.

హోమయూలు బిల్లు.

లండన్, మే 3:—డెయిలీ క్రానికల్ న కొక విలేజరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—దొరతనమువారు హోమయూలు సమస్యను పరిష్కరింప నిశ్చయించిరి. ఇట్లందు కంటికి నొక పొన్న మెంటు కుయబడును. పరిపాలనము సాంఘాతిక విధానము ననుసరించి యుండును. రాబోవు వారమున గాక ఆ వచ్చేవారములో నది ప్రజేక పెట్టబడును. (ఫ్రెంచి ప్రభువు గారి అధికారవర్ధమున హర్మగారిని ముఖ్య కార్యదర్శిగను, కెప్టెను రెడ్డెండుగారిని పరిశోధకాధ్యక్షిగను నియమించుట వలన ఇట్లందుస్థితిని వంచించిభిన్నభిన్న గొప్పట్టుచున్నదని తెలియజేయబడినది.

తైముస్ పత్రికా విలేజరు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. హోమయూలు బిల్లు గట్టబడిన ఆకారమున దాల్చుచున్నది. యూనైటెడ్ కింగ్డమునకు సాంఘాతిక పరిపాలనాపద్ధతుల నూచించుచున్నది. యుద్ధాంతరమువరకును సముద్రపు పన్నులను నుంకములను అట్టనే యుంచబడును. ఆలవ్యున కట్టి ఇబ్బందులను రాకుండ ఏర్పాటులు చేయబడినవి. ఆలవ్యున సంఘముకట్టి నియమింపబడి ఏదైన కాననము ఆలవ్యున కన్యాయంపకుండ త్రోసిబుచ్చుటకు ఆనంఘమున కధికారమును గలది. రాజసాత్వికమున కొక సంఘము నెలకొల్పటంకికరింప బడినది. అందు బహుళ మిడిట్లను ఫ్రెంచి ప్రభువు గారలను జర్మిను రానుగారును నియమింప బడుదురు.

పార్లమెంటు ఏర్పాటులన్నియు చెడుట

లండన్, మే 3:—“డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్” ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—క్రొత్తస్థితి యేర్పడుటవలన పార్లమెంటు ఏర్పాటులన్నియు చెడెను. డిట్లను బ్రెడువర్ధ సుక నెలదిములు సులబియబడు నని ఉద్దేశింపబడినది. ఇష్టాధిక వారముభూత్ర మే ఇచ్చుట కేర్పడినది. ప్రజలసభ తేనవికాలమంతయూ నని తేయనని తెలంపబడుచున్నది.

సిన్ను ఫేయి నలు; జాతీయవాదులు.

లండన్, మే 3:—సిన్ను ఫేయి నలు యొక్క యు జాతీయవాదులయొక్కయు గభ్యును చాలకాల ముందునట్లు నిద్రించును. ఈస్టుకెవాన ఎన్నికలను గుర్తి వారికి జగదము నిగను. జాతీయవాదు లెన్నిచివాట్లు నెట్టినను సిన్ను ఫేయి నలు తమ పట్టును విడువకున్నారు. సిన్ను ఫేయి నలు పక్షపు గ్రీక్సుగారిని ఖండించుచు 3 వ తేదీన ప్రజల వండిరపు సభ్యులు 30 గు రుపన్యసింతురు. ఇప్పుడు గలిగిన నూతనస్థితికి జాతీయవాదు లిందుకయు పూచీదారులు కారని డిట్లను గారు డెయిలీ బ్రోడ్ షిప్ పిరి. ఏదియో సభ్యత్వమును సంపాదించుట కొకట సిన్ను ఫేయి నలు లీరిలిని సిగ్గులేక చరింతురని జాతీయవికమత్వము యుటము కాగలదు. నిర్బంధ సైనిక కాననము విజయవంతము కాగలదు.

లండన్, మే 3:—మే 4 వ తేదీన కొలీ లెంతకాస్టిగ ఇష్టపడునదియో నాలొచించుగమి త్రము ప్రతిపక్షమయొక్క సభ్యులకొంఘము లన్నియు మాంఛేస్టరులో సభిచేయను.

లండన్, మే 3:—భారత సైన్యము నందలి కర్నలు ఎఫ్. హేలెండుగారి నాస్తికమునండి చక్రవర్తిగారు తొలగించిరియో, అతడికిమిద నద్యోగిగ పనిచేయనవసరము తేదీన వారు తెలిపిరియో గజెట్టు ప్రకటించుచున్నది.

అమెరికా; విరిషు ప్రజలు.

లండన్, మే 3:—ప్రస్తుతము లండన్ లోనున్న అమెరికా ప్రతినిధి సంఘ సభ్యుడొకడు “విరిషు ఇండి మెం డెంటు” పత్రిక కొక లేఖను వ్రాయుచు, అమెరికాదేశ మిదివరకెన్నడును జేయని పరిశ్రవంతమగు ధన్యమధ్యమును నొసరింప బూనిన ఈసమయమున విరిషు ప్రజ లైక్యమొంది సహాయ మొనరించె దరుగాకయని కోరుచు నొక వ్యాసమును వ్రాసెను. అందిట్లు వ్రాయబడినది.—విరిషు ప్రజ లింతవరకు నిర్బంధ సైనిక సేవ ఆరశ్యము కాదని చాలకాలము క్రిందటనే నిరూపింపలేక బోవుటకు చాల విచారమును ఆశ్చర్యమును గలుగుచున్నది. అమెరికావారు స్వచ్ఛందముగ యుద్ధముచేయ గోరుచుండుట మను బర్లందు ఆభిప్రాయమునకును గల వ్యత్యాసము నతడు జూపెను. ప్రవ్యవహారము సైనికులతో విల్లండువా చేకీధ వింప గోరుచున్నారను సంగతిని నమ్మకాలమని అమెరికనులు తిరస్కరించుచున్నారు.

తేయాకుపంపకము.

నూతనవిధానము

లండన్, మే 3:—జూలై మాసము 14 వ తేదీనుండియు తేయాకుపంపకము విషయమై క్రొత్తవిధానము ప్రజేక పెట్టబడునని ఆహారపదార్థ మంత్రివర్గము వారు తెలియజేయుచున్నారు. ఈ యావ్యక్తిత్వలీయూ దుకాణ దారులయొద్ద తేయాకును గొనవలయునని విధింపబడును. జాతీయల కందంకును తేయాకునొసగు విషయ మాలోచనమున నున్నది. మేయి మాసము 8-వ తేదీనుండియు 2 మి. పెన్సలకంపై తక్కువగ చిల్లరగ తేయాకువిక్రయము నిశ్చింపబడినది. లోమకరణ గూడ నిర్ణయమగును.

విర్లాండు పరిపాలనము.

నూతనోద్యోగుల ఏర్పాటు.

లండన్, మే 5:—ఫ్రెంచి ప్రభువు విర్లాండునకు లాడ్జ్ లెట్టి నెంటుగను, పార్లమెంటు సభాసభ్యు డగు హెర్బ గారు ప్రధానకార్యదర్శిగను, ద్యూమగారు న్యాయమూర్తిగను ఏర్పాటైన వార్తాస్థానమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

ప్రాము

శత్రు సైనికులను బంధించుట.

విమానసంగ్రామము

లండన్, మే 5:—ఆంగ్లేయు లిట్లు ప్రకటించు చున్నారు:—ల్యూక్సెంబర్గ్ ను సందించిన యుద్ధమున పరామరూప వైరి సైనికులను బంధించిరి. అనేక స్థలములయందు ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. నిన్నటిదినమున పొగమంచు కొంతవరకు తొలగుటచే, మధ్యాహ్నమున పాల్మె నువ్వేవను, ఎస్టెయర్నలపై తొమ్మిదిటన్నుల బొంబులును వేసితిమి. విమానయుద్ధ మంత విరివిగ సంభవింపదయ్యెను. శత్రువిమానము లైదింటిని గుర్తితిమి. మా విమానములు రెండుగాన రాకున్నవి. ఇదివరలో గాన రాకున్న రెండు విమానములును మరలినవి. రాత్రియంతయు మంచుగురియుచుండి వాతావరణస్థితి ప్రతికూలముగ నుండినను పాల్మె నుమున్నగు స్థానములపై మూడుటన్నుల బొంబులను వేసితిమి.

శత్రు సేనలపై ఫిరంగుల గాల్చుట.

మిత్రమండలి సేనల విజయము.

లండన్, మే 4:—ఫీల్డు మార్షలు సర్ డెడ్ గు హేగు గారిట్లు తెలియ జేయుచున్నారు. నేటి యుద్ధమున ఈ ప్రెస్ దక్షిణ భాగమునను, ఆగ్నేయ భాగమునను శత్రువులు తీవ్రముగ నెదిరింప ఆంగ్ల పరామరూపములు వారిని తరిమివేసినవి. కొన్ని స్థలముల యందు పదాలి దళములు పోరాడు కొనినవి. 3 వ తేదీ రాత్రియందు హింజెను ప్రజే శమున జరిగిన యుద్ధమున మేము 40 నుండి వైరి సైనికులను బంధించితిమి. లోక్రి దక్షిణమున వైరులు నేటి యుద్ధమున నొనర్చిన మట్టడిని తొలగ గొట్టితిమి. లోక్రి రంగమున పరామ సేనలు పురంగమునమును కలిగియున్నవి. ఆంగ్ల సేనలు గూడ మెడిరను రంగమున ముందునకు బోయియున్నవి.

దారుణముగు విమానసమరము

36 విమానముల పడగొట్టుట.

లండన్, మే 4:—విమానదళముల చర్యకు సరి బంధించిన ప్రకటనమున ఫీల్డు మార్షలు హేగు గారిట్లు వివరించిరి: 3 వ తేదీన వాతావరణస్థితి స్వచ్ఛముగ నుండుటవలన విమానములు ఫిరంగిదళములకు సహాయమయ్యెను. వైమానికులు బొంబులవర్షమును గురియించిరి. పాల్మె ను, టూర్నె, లా బెస్సిరైలు ప్రే మ ను లు, ఎ ప్రే యి గ్సు, మా ర్సి లో వు, మెని ను, కోమిన్సు, మిడిల్బర్గ్ లపయ నుమారు 20 టన్నుల బొంబులు వేయబడినవి. దినమంతయు, ఘోరమగు సంగ్రామము జరిగినది. మొత్తమునై శత్రువిమానములు 36 టిని ధ్వంస మొనర్చితిమి. మావిమానములు 11 గానరాకున్నవి. రాత్రి యందు మంచుపడుచు వాతావరణము ప్రతికూలమై యుండినను, మావిమానములు శత్రువుల నెదిరించి వారిపై పాల్మె ను బ్రూవినలు ప్రేవనులయొద్ద రెండుటన్నుల బొంబులను విడిచినవి. విమానము లన్నియు మరలినవి.

ఆంగ్ల సైన్యవంక్రులు సవరింపబడుట.

లండన్, మే 5:—సెయిలి విశేష్కు పరిసరమున నున్న హెబూలెన్ను తూర్పు భాగముననున్న, శత్రువుల నెదిరించి మా వంక్రుల సవరించుకొని శత్రు సైనికుల కొందరను బంధించితిమి. హింజెను యాకాన్య భాగమున మేము క్రొత్తగ నేర్పరచిన పంక్తిని వైరులు ముట్టడింప, నాముట్టడిని చెదరగొట్టితిమి. నిప్పె అరణ్య ప్రాంతమున వైరి సైన్యమును గవిసి దాని నోడించితిమి. లిస్ రంగమున ఉభయ పక్షముల ఫిరంగి దళములు విజృంభించెనని ఆంగ్లేయులు ప్రకటించుచున్నారు.

పరామరూప ప్రకటనము.

లండన్ మే 5:—ఏనరు ఉత్తర దక్షిణభాగముల యందును, మామాంటు స్థిరరంగమునను ఫిరంగిదళ ద్వంద్వ యుద్ధము సరింపా ప్రభుయొనని ప్రకటించ బడినది.

ఈ ప్రస్తు - జర్మను ప్రయత్నములు.

లండన్ మే 5:—“హాంబర్గ్ నాటిరెప్టెన్” పత్రికా విలేజరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. మిత్రమండలివారి స్థితి అనుకూలముగ లేకున్నను జర్మనులు సులభముగ ఈ ప్రస్తును పట్టుకొన జాలరు. బ్రిటిష్ వారి రీతిగ నె భయంకరముగ నెదిరించుచుండిన యెడల దానిపట్టుకొనటకు చాలకాలము పట్టును

లండన్, మే 5:—పరామరూప అధికారు లిట్లు చెప్పుచున్నారు:—అమెరికన్ సంగ్రామమున పరామ సైన్యమున గలసి పోయిన అమెరికా దళమును మూడు శత్రుపక్షాలములు రెండు మూడు గంటల సేపు ముట్టడించినవి. జర్మనులు చివరకు నిసాత సైనికుల నపరిమితముగ విడుచుచు వెనుకకు బోవలసినవారైరి.

సమరవ్యవస్థ.

గతవారపు పర్యవసానములు సంశ్చక్తికరము.

లండన్, మే 5:—తమవారపు రిపోర్టులో ఆంగ్ల సైనికోన్నతోద్యోగి యొకరిట్లు వివరించిరి:—ఉత్తరమున సంగ్రామ మారంభించి జర్మనీయులు నుమారు రెండు మైళ్ల ప్రదేశము నాక్రమించిరి. ఈ ప్రదేశమునకమ్మెలు గూడ చేరియున్నవి. కమ్మెలునుండి చిట్టుపీటు కరకును ఉండు పర్యవంక్తిని తమ పార్శ్వభాగ మొనర్చుకొనటకు వైరుల కవకాశములభ్య మైనది గనుక శత్రువుల కుడిభాగపు సేన వర్తమానమున నురక్షితముగ నున్నదనవచ్చును ఉత్తరమున ముట్టడింపకమ్మెలు ప్రదేశము శత్రువుల కెంతయు ననుకూలమై యున్నది. ఆంగ్ల సైన్యవంక్తి యాపర్యవసానము గురియొప్పును. మనము సైన్యము విస్తారముగ వ్యయపరచుకూడదను నూత్రమున నాక్షణమున గమనింప వలసియున్నది. గతవారపు పర్యవసానము లీయంతమున సంశ్చక్తికరముగ నున్నవి. ఉత్తరరంగమున వైరులు 36 నూతనపక్షాలము సుపయోగించియున్నారు. శత్రువులు ఉత్తరరంగమున సంగ్రామము తామసింపలేని సోమరంగమున వారికి పరాభవముకలుగును. ఆంగ్లపరామరూపమున వేరుపరత వలయుననియె యింకను శత్రువులు శ్రమపడుచున్నారు.

శత్రువులు పలుకు నసత్యములు.

ఆంగ్లేయులకంటె అస్త్రీలియావారు యుద్ధమున నిశేవముగ పాల్గొనుచున్నారని శత్రువులు ప్రబుల్లింప జేయుచున్నారు. కాని వీరివచనములు సత్యవిరుద్ధములు. యుద్ధరంగమున ఆంగ్లేయుల డివిజనులు 31 టి యును, అస్త్రీలియా డివిజనులు 5 ను

హిందూదేశ యుద్ధములు:—ఈ నెల 12న తేదిలో
పుగలొండవయ్యుద్ధములు పువరకును ద్రక్షిణం గలవని హిందూ
దేశాదేశపు దొరతనమువారు తెలుచుచున్నారు.

టర్కీ-

కైదీలను మోస్తుకొనుట.

ఎగ్రిమెంటు మరతులు.

రెండవ, మొదటి—యొక్క కైదీల వివరమున
 బెర్లిన్ నగరమున అంగ్ల రాజధానిలకును తుర్కీయులకును
 జరిగిన సమాధానము ప్రకటితమైనది. టర్కీయులైన 1500
 మంది తుర్కీయుల నిచ్చి 1000 మంది అంగ్ల రాష్ట్రీయులను
 బుచ్చుకొందురు. వీరిలో 200 మంది యూరోపియనులు.
 తర్కీ-వారు భారతీయులు. ప్రతి యాడు మానవులకును
 కైద్యులు కైదీలుండు స్థానములను పరిశీలించున స్టేషన్లు
 జరిగినది. దేశముల కరుగ నిచ్చుచున్న సైనికులుగాని ఆం
 గ్లీయులను తుర్కీయులను స్వదేశముల కరుగవచ్చున.
 గాని 17,50 సంములకు లోబడియుండు వ్యక్తుల విషయ
 మన మాత్రము సమాన సంఖ్యగల స్వదేశీయులను విడుదల
 చేయువలయును. వర్తక నౌకల యందలి నావికులు, పరిపాల
 కోద్యోగులు, పోలీసు సిబ్బంది, పింఛను పుచ్చుకున్న యుద్ధో
 గులను సైనికులుగ యెంచబడరు.

హాలెండు

జర్మనీ; హాలెండు.

హేగు, మే 5:—జర్మనీ హాలెండుల కచ్చితి తొలగ
 నని విదేశమంత్రి ఛెంబరులో తెలియబరచెను.

విదేశమంత్రి తనకుపన్యాసమున నిట్లు చెప్పెను. జర్మనీ
 కోరిన కోరికలు మొదటకొంతవరకు మాత్రమే అంగీకృతము
 లుగ నుండెను. జర్మనీ బెర్లిన్ నగరమున వర్తక దచ్చి వారి
 కాలవలగుండ జర్మను లదివరకు ఇనుక, కంకర, సున్నము,
 రాళ్ళగుండల తీసికొనిపోవుచుండిరి. 1917 లో డచ్చివారట్లు
 జరుగకుండ నాపివేసిరి. అట్లు గొంపోవుపదార్థ మెందులకు
 వినియోగింపబడుచున్నదియు నరయబడవలయు నని డచ్చి
 వారుపట్టుపట్టిరి. ఇప్పటి ఏర్పాటుల ప్రకారము వారట్టి పట్టును
 విడదాడి మునుపటి ప్రకారము జరుగనీయవలసి వచ్చెను. ఈ
 పదార్థముల సత్వపరిమితముగ గొనిపోవుచుండిన తటస్థి కర్మ
 మునకు హానివచ్చునని హాలెండు మొదట జర్మనీకి తెలియ
 జేసెను. సంవత్సరమునకు 16000 టన్నులను గొంపోవుట కను
 మతింప వలసినదని జర్మనీ కోరెను. బెర్లిన్ నగరము
 నుండి మంచిస్థితిలో నుండు కావళ్ళయిన సంబంధముగల
 దొరతనములు చెప్పిన దానికంటెను జర్మనులు కోరినది తక్కు
 వగునుండటచే డచ్చి వారు రాకోరిక నంగీకరించిరి. అందుచే ఎగు
 మతుల నరయటను మానుకొనుట హాలెండునకు న్యాయముగ
 నేయున్నది. అట్లు తీసికొనివచ్చు పదార్థములను సైనికపు
 ఏర్పాటుల కుపయోగింపనని జర్మనీ వాదన మొనరించెను. మరి
 యుజర్మనీ ఇంకొక స్వత్వమును గోరెను. ప్రతిమానమున హాలెం
 డు బెర్లిన్ నగరమునుండి 250 వేల టన్నుల కంకరను పట్టుకొనిపో
 వుటకు సమ్మతింప వలయును. ఇదివర కుచితముగ నే ఎగుమతి
 చేయబడుచుండిన వీనిని విడిచిపెట్టుటవలన చాలనష్టము గలిగెను.
 కావున నిషేధింప బడని ఎగుమతి పదార్థమును గూర్చి హాలెం
 డు ఇంకను పట్టుపట్టుట బాగులేదు. యుద్ధారంభములో తానే
 యాపివేసిన బెర్లిన్ నగరము జర్మను రెయిలు మార్గమున మరలవర్తక
 మును పోగొంభింపవలసినదని జర్మనీ కోరెను. 1874 అక్టోబరు
 12 తేదీ నాటి డచ్చి జర్మనుక నెడ్లను మరతులు డచ్చి వార
 భ్యంతరము చెప్పకుండ చేసినది.

ఈ రెయిలు మార్గమున విమానములు, ఆ యుద్ధసామ
 గ్రులుకప్పు తక్కిన సాధారణపు వర్తకమునంతటిని నడపించు
 కొనవచ్చునని జర్మనీ యభిలషించెను. సైనికుల రాకపోకల
 సమగ్రవిచారింప బడలేదుగాని ఆయుధముల ఎగుమతిని
 గూర్చి మాత్రము హాలెండుగట్టి యాటంకమును తెలిపెను. తన
 తటస్థి కపు ప్రకటనమునందలి రెండవ విషయమున ఆయుధ
 సామగ్రుల ఎగుమతికి సమ్మతింపరాదని స్పష్టముగ నుండుట
 చేత దాని పోటింపకపోయిన యెడల ఆంధ్రాత్మికునూత్రము
 నకు భంగము రాగలదు.

భారతీయులకు కమీషను ఉద్యోగములు:— భార
 తీయులకు సైన్యములయందు కమీషను ఉద్యోగముల సెనుగు
 విషయమును గూర్చిన ఇండియా దొరతనము వారికిని ఇం
 గ్లాండు దొరతనము వారికిని తంత్రి మూలకముగ నిజము
 ఉత్తర పత్రికత్తరములు జరుగుచున్నవి. ఈ విషయమును
 గూర్చి ఇండియా దొరతనము వారు కొంతకాలము క్రితము
 కొన్ని సూచనముల నింగ్లాండునకు పంపియున్నారు. అవి
 యచట తర్కింపబడుచున్నవి. ఆదిర కాలమున నే చర్చా
 ఫలితములు వెల్లడి కావచ్చును.

వృత్తాంతములు

(0)

దావాభాయి నాకోటిగారి కల్యాణగ్రహ నిరూపణ
 :— ఈ సిద్ధి నేటికే జులై 2517 రూ॥ లు నందా లాసగ
 బడినది.

పంజాబు కాసనర్పణసభ:— ఈనెల 5-వ తేదీన
 పంజాబు కాసనర్పణసభ సభ్యుల సమావేశము జరిగినది.
 సెలెక్టు కమిటీవారి పంజాబు కోర్టు బిల్లు ఆమోదించబడినది.

గుంటూరు జిల్లా చీరాలలోని ప్లేగునుగురించి ఒకరిట్లు
 వ్రాయుచున్నాడు:— చీరాలయందు నిత్యము ఒకరిద్దరు ప్లేగు
 వలన చనిపోవుచునే యున్నారు. జాండపేట, పేరాల ఈ
 పురిపాలము గ్రామములకుమీద ప్లేగుప్రాకి కొందరు చని
 పోయిరి.

సెల్లూరికి ప్యాగ్గిశను విలసిల్లు ఇందుకూరిపేట గ్రామ
 మున వీరకరణి సామ్యవిజయమహోత్సవము మే 24 మొదలు
 25 వరకును జరుగునట. సెల్లూరుజిల్లా తోటపల్లి గూడూరికి
 చేరువకుగల కోకిలగ్రామమున నందివ్రాది బసవేశ్వర జనన
 కల్యాణోత్సవము మే 18 మొదలు 21 వరకు జరుగును.

న్యాయవాది పట్టా రద్దుపణుపబడుట:— అలహాబా
 దుప్రధాన న్యాయస్థానపు ప్యాంపాది హరిప్రసాద్ సింగు
 గారు కేసులలో సాక్షులు తమకు తెలిసిన నిజస్థితులను చెప్ప
 కుండ జేయుచున్నారని రుజువు కాబడుటచే ఆయన న్యాయ
 వాదిపట్టా రద్దుపణుపబడినది.

సర్ ఆరెలు వైయసు గారితోడగూడ రామబహద్రు
 లాస్సంగుగారు మధ్య ఆసియా యందు పరిశోధనకార్యముల
 యందు చరించి లోకమునకు మహాపకార మొనర్చియున్నా
 రు. కాన లండను నగరమందున్న రామలు జ్యోతిగ్రాఫిలు
 సొంతెటివారు (భూగోళ శాస్త్ర సమాజము) మర్రిసను శత
 నము నొసగిరి.

సమీకణీస్వామి ద్రోహము:— గత బుధవారము నాడు
 హరారైలుప్రేమనలో నొక బాధ్యత బోధకుడు 550 రూ॥
 లను సమీకణముపై ఒకని చేతికిచ్చి తాను గయకు టిక్కెట్టు
 కొను నిమిత్తము బోయెను. అతడు తిరిగివచ్చు వంతలో మూట
 పుచ్చుకొనినవాడు మాయమయ్యెను.

బాతును తేబోయి మరణించుట:— బెంగళూరులో
 ఈ నెల 4 వ తేదీ కనివారమునాడొక పాశ్చాత్యుడు సికా
 రుకుబోయి దారిలో మహారాజా చెరువులో నుండిన బాతుల
 లో నొక దానిని తుపాకితో గాల్చెను. దానిని తెచ్చియుచ్చు
 టకు నీటిలో దిగిన బోరాతను హిందువుడొకడు నాచులో
 దగులుకొని బైటకురానేరక నీటిలోపడి మరణించెను.

పాశ్చాత్యుడు పాశ్చాత్యుని ఎదుర్కొనుట:— హర
 రారైలుప్రేమనలో బెంగాలు నాగపూరు రైలువేకంపెరిలో
 రైలు ఇంజిన్ ట్రెక్ నుండిన ఎస్. హెచ్. గ్రాంజెరను నతడు
 మరియొక పాశ్చాత్యుని ఎదుర్కొనినట్లు కేసుచేయబడినది.
 నేను పాశ్చాత్యుని గాబట్టి కేసుగూడ పాశ్చాత్య మేజిస్ట్రేటు
 గారిచేతనే విచారణ చేయబడవలెనని ముద్దాయి వాదించుటచే
 కట్టజిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారికి పంపబడినది.

అనధికారము వైవేసికొనుట:— చెన్నపురి తపాలా
 సెక్టార్ నాడుకేబిలో తెలుగుతర్జుమా ఉద్యోగిగనున్న మహమ్మ
 దుహుస్సేక్ అనునొక పంజాబీ మహమ్మదీయుడు తాను
 సి. ఐ. డి. ఉద్యోగిని పలువురు మహమ్మదీయ వర్తకులతో
 జెప్పివారి యొద్దనుండి అపుడపుడు ద్రవ్యమును దీసికొనినట్లు
 చేయబడినకేసు విచారణ ముగిసినది. సాక్ష్యము బలమైనది
 కాదని భావించి మేజిస్ట్రేటు గారు వానిని విడుదల చేసిరి.

కృష్ణజిల్లా అంగలూరునుండి బ్రాహ్మణేతరు లొకరిట్లు
 వ్రాయుచున్నాడు:— మా గ్రామములకు కమ్మకులములు నగు
 ఆరెకపూడి రామశాస్త్రి గారు తమ సోదరుని వివాహమున
 తనమును బ్రాహ్మణేతర పోలోహిలచే చేయించి సంస్కరణ
 ము జరిపెదమని పత్రికలందు ప్రకటించియున్న ను మంత్రములు
 రాని దుగ్గిరాల పూర్ణయ్య చాదరిగారికి శ్రోత్ర పోలోహిత
 పట్టు గట్టి యెట్లు రైటులో నామకార్థము జరిపించిరి.
 క్రియావిః పి. కొం. వారలవలన ప్రయోజనము కలుగదు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ.

కడచిన శుక్రవారము మధ్యాహ్నము బొంబాయి
 యందు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ సమావేశమయ్యెను
 లోకమాన్య తిలకు, మహాత్మా గాంధీ, గౌ. వి.ఎస్. కాశ్మీ
 గౌ. కపర్దే, దాక్షరు ముంజీ, జమ్నూ కాసు ద్వారకాదాసు,
 కా. నాగేశ్వర రావు, ఆ. కాశీశ్వర రావు, న్యాయ. సుబ్బారావు, నా. శంకర రావు, ఓ. వేంకట
 సుబ్బయ్య, కొం. వేంకటప్పయ్య, సి. పి. రామస్వామి
 అయ్యరు, బి. పి. వాడియా, ఆదిత్య సింఘుగార్లు వచ్చిరి.
 ఆదిత్యసింఘు అధ్యక్షత వహించెను.

ఈ క్రింది తీర్మానము లామోదించబడినది. మార్గరెట్టు
 కన్వీన్సన్, దొరొతి, జనరాజ దాసనతులు(వాసిన యుత్తర
 ములను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముల యోచనకు పంపబడి
 నవి. ఈసంవత్సరమునందు అనంతపురము, బళ్లారి, అనంతపుర
 మండలములను ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమునం దుంచుటకు
 నిశ్చయింపబడినది.

బాక్ స్మూరుగారి యుత్తరము సందర్భమున బ్రిటిషు
 లేబరు సంఘమువారిని రాబోవు అఖిలభారత కాంగ్రెసు మహా
 సభ కాహ్వానించుచు బాక్ స్మూర్ గారికి కాంగ్రెసు కార్య
 దర్శులు తంజివూరు నీయవలెనని తీర్మానింపబడినది. రాబోవు
 కాంగ్రెసు మహాసభకు బ్రిటిషులేబరు వర్గమువారి నాహ్వా
 నించుచును, ఈయాహ్వానమును జానుమాసమున జరుగు లే
 బరు మహాసభ యెదుట బెట్టుటకు గోరుచు ను
 ఒక యుత్తరము బాక్ స్మూరు గారికి పంపబడినది.
 అఖిలభారత కాంగ్రెసు ఉద్యమమువెడల సానుభూతిగల
 వారిని ఢిల్లీ మహాసభకు బంపుటకు బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘ
 మువారిని గోరుటకును తీర్మానింపబడినది. భారతసంక్షేపవాద
 తలను మార్గమధ్యమున నిషేధించుట ఆక్రమకరముగను, దుఃఖ
 కరముగనున్నదని తెల్పుచును, వై డెన్మాను ప్రభుత్వం ఆంగ్లో
 నమునకు భారతీయుల ప్రత్యుత్తరమును బ్రిటిషు ప్రజల కెతిగిం
 చు ఆవకాశము భారతీయుల కొనబడలేదని చింతించుచును,
 ఈ చర్య బ్రిటిషురాజకీయ ధోరణ్యమునకు భంగకర
 మని ప్రకటించుచు ను ఇది సమయోచిత
 కార్యదన తెల్పుచు ను తీర్మానింపబడినది.
 ఢిల్లీ యుద్ధ మహాసభకు కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలిని, లోక
 మాన్య తిలకు, సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు, మహమ్మదాలీ
 హేకదాలీ, సర్ రవీంద్రనాథ ఠాకూరు, పండిత మోతీలాల్
 నేహ్రూ, మోతీలాల్ ఘోష్ యున్నగు నాయకుల నాహ్వా
 నింప నందులకు బలమగు ఆక్షేపణను దెల్పుచును తీర్మానింప
 బడినది. కపర్దేగారిచే నూచింపబడి అనేక ప్రజానాయకు
 లచే నంగీకరింపబడిన తీర్మానము నామోదించుచును తీర్మా
 నింపబడినది.

యుద్ధఫలముగ భరతవర్షమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతాయు
 తపరిపాలన గలుగునను ప్రకటనముతప్ప ఇంకేమియు భార
 తీయులను రణోత్సాహవంతులనుగ జేయవలసినయొ తీర్మా
 నింపబడినది.

ప్రస్తుత విషయ సమయమున రాజప్రతినిధిగారి సంతక
 కము ననుసరించి సైనికులకు గూర్చుటకును మధ్యతరగతి జనుల
 నుండి సైనికులను దీసికొని పారసీనా బృందమును భారతీయ
 సేనాధిపతులకైంద నేర్పాటు చేయవలెననియు తీర్మానింప
 బడినది సేనలను తర్ఫిదుచేయుటకు భారతవర్షమున సైనిక
 శాకాలనుపెట్టి భారతీయుల కందరికిని జాతిమతవర్ణ వివ
 త్తతలేక కమిషనుల నీయవలెననియు, జీతము, స్థితియున్నగు
 విషయములందు బ్రిటిషు సైనికుని, భారతీయ సైనికుని వ్యత్యా
 సమును తొలగింపవలెననియు తక్షణమే ఆయుధకాసనమును
 తొలగించి ప్రజలయందు రణోత్సాహమును గల్గింపవలెననియు
 తీర్మానింపబడినది.

కయరామండలములో నిజస్వత్వముల కొఱకు కష్టపడు
 చు సర్వాగ్రహము ననుష్ఠించవారియెడ సానుభూతిని జూపు
 చును తీర్మానము గావించబడినది.

సీతారామయ్యగారి కేసు:— కేసుజడ్జి హెంటు ఈ
 నెల 6 వ తేదీ బుధవారము నాడు చెంగల్పట్టు జిల్లాకోర్టులో
 జెప్పబడును.

బైసికిలు ప్రమాదము:— రంగూరులో గతకనివారము
 మధ్యాహ్నము మొక బైసికిలు ప్రమాదము జరిగినది. రామనాథ
 అను మొక బంగారపు పనివాడు బైసికిలు బండిమీద రైలువే
 వంతెననుండి దిగుచోటులో స్వామివే గోడవీధిలోకి కచ్చు
 చుండగ బండివడి అతడు కాచుకొనలేక ఎదురుగ వచ్చుచుం
 డిన మోటారున కడ్డపడినది. బండి సైకిలులో గూడ వానిని
 నేల బడద్రోసి వానిమీదనుండి పోయెను. అతడు తక్షణమే
 మరణించెను.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Irish Viceroyalty.

LONDON, May 6. The Press Bureau announces that Viscount French has been appointed Lord-Lieutenant of Ireland and Mr. Shortt M. P. Chief Secretary for Ireland. Mr. Duke is appointed Lord Justice of Appeal.

The Home Rule Bill. Form of the Bill.

LONDON, May 6. The lobby correspondent of the 'Daily Chronicle' states that the Government is determined to proceed with the Home Rule, which will be on federalism lines providing a Parliament for the whole of Ireland. It will be introduced the week after next. An appreciable improvement in the situation in Ireland is reported in consequence of the appointment of Mr. Shortt as Chief Secretary and Captain Richmond, Intelligence Officer, on Lord French's staff.

The 'Times' lobby correspondent confirms that the Home Rule Bill is assuming a definite shape and lays down the federal principle for the United Kingdom. He says customs and excise will be almost certainly reserved to the imperial Parliament till after the war. It is understood that an additional safeguard for Ulster is provided in the form of an Ulster Committee with a veto in regard to legislation affecting Ulster. The latest proposal for the Viceroyalty is to place it in commission, possibly composed of Lord Midleton, Lord French, and Mr. Justice Ross.

Disagreement Believed Settled.

Mr. Lloyd-George immediately on his return from France met Mr. Walter Long and the committee drafting the Home Rule Bill, and discussed the clauses concerning Ulster, and customs, and finance, on which disagreement has arisen. The conference was prolonged.

The 'Daily Mail' believes that a basis of adjustment was reached and it is hoped that the measure will be introduced before Whitsuntide.

The 'Times' says that Lord Midleton has declined to participate in the new Irish Government.

Parliamentary Plans Upset.

LONDON, May 6. The 'Daily Express' says all Parliamentary plans have been upset by the new situation. Instead of a month's holiday at Whitsuntide, it is probable there will be only a week, and it is expected that the House of Commons will sit all the summer.

Sinn-Fein and Nationalist Controversy.

LONDON, May 7. The alliance between the Sinn Feiners and the Nationalists promises not to be long lived. A quarrel has broken out on the subject of a by-election for East Cavan, which Sinn Fein persists in contesting in spite of Nationalist remonstrances. Thirty Nationalist members of the House of Commons will speak there on the 5th, in opposition to Mr. Griffiths, the Sinn Fein candidate. Mr. Dillon, speaking at Ballee Borough yesterday said the Nationalists were in no way responsible for the unhappy situation which had now arisen. If the spirit exhibited by the Sinn Fein leaders in making this indecent attempt to capture a seat prevailed, national unity was impossible and the imposition of conscription would be facilitated.

Mr. De Valera visited the Bishop of Kilmore yesterday in connection with the latter's suggestion for a compromise at East Cavan.

American Appeal to Irishmen.

LONDON, May 6. A member of the American Mission, now in London, in an article in the 'Irish Independent' appeals to the people of Ireland to help in the greatest crusade America had ever undertaken. He says:—Americans are grieved and amazed that Irishmen have not long since proved that conscription is unnecessary, and contrasts the high feeling in Ireland with the voluntary privations of Americans on behalf of others, whose need is greater. He says Americans refuse to believe that Irishmen wish to be regarded as partners with the Prussian and the Turk.

Anglo-Turkish Prisoners. Terms of Agreement.

LONDON, May 6. The Anglo-Turkish Berne agreement regarding prisoners has now been issued. It provides that the troops and British invalid war prisoners, who will be immediately exchanged for 1,500 invalid Turkish war prisoners, shall consist as nearly as possible of three hundred Whites and seven hundred Indians. Medical commissions shall visit the camps every three months. All British and Turkish civilians shall be granted the right of returning home if they wish, but those between seventeen and fifty years of age may be exchanged in equal numbers only. Members of the mercantile marine, administrative officials, police and retired officers shall be classed as civilians.

Tea Distribution. A New System.

LONDON, May 6. The Food Ministry announces that a new system of distribution of tea, based on the registration of customers with retailers, will be enforced in Britain on the 14th July. The question of nationally rationing tea is being considered. The retailing of under 2s. 8d. pounds is prohibited from the 6th May, and wholesale prices of tea will also be fixed.

Tea And Hoarding.

LONDON, May 6. In view of the recent decision in the King's Bench that tea is not food, the order regarding food hoarding will be amended to include tea, coffee, and cocoa.

British Heroism at Zeebrugge. American Tributes.

LONDON, May 6. Tributes to British heroism at Zeebrugge from American Admiral Sims and Major-General Biddle are published. The former says, "We need have little fear of the outcome of the struggle, with such a convincing demonstration of the morale of the great service on which we are largely dependent for the maintenance of the chivalry and freedom of the High Seas. General Biddle says:—"Such achievements must give heart and pride to every man and every nation engaged in the great struggle. Men of the United States Army salute the men of the British Navy with boundless admiration and profound respect."

I. A. Officer Removed from Army.

LONDON, May 6. The Gazette announces that Colonel F. Holland, Indian Army (retired) has been removed from the army, the King having no further use for his services as an officer.

Cotton Wages.

LONDON, May 6. The Cotton Industry Trade Unions will hold a meeting in Manchester on the 4th May to consider the proposed advance in wages.

Colonies

Australia's Only Chance.

LONDON, May 6. MELBOURNE.—Mr. Watt, acting Prime Minister in a speech declared that the policy of the Australian National Party was to fight to the end. Australia's only chance of future safety was to destroy Germany's chance of getting bases in the Pacific adjacent to Australia.

America

"Liberty Loan" Triumph.

LONDON, May 6. WASHINGTON:—Unofficial figures indicate that the third Liberty Loan has been oversubscribed by a billion dollars. The subscribers number fifteen million. The loan closed at midnight amidst patriotic demonstrations.

Central Powers

Kaiser's Unbalanced Mind. A "Divine Envoy."

LAHORE, May 6. LONDON, May 5th.—The 'Agenzia Libera' Bernese correspondent says that the Imperial Entourage is alarmed at the frequent signs in the Kaiser of unbalanced mind. A correspondent of 'Epcoca' adds that the Emperor's advisers strive to the utmost to keep him from the front owing to its exciting effect on him. He is obsessed by the idea that he is a divine envoy. ("C. & M. Gazette.")

Pope's New Peace Feelers.

LAHORE, May 6. LONDON, May 5th:—Cologne newspapers say that the Pope contemplates a new peace feeler at Whitsuntide including concrete offer of mediation. Berlin is sympathetic towards the idea. ("C. M. Gazette Cable").

Germany's Finances. A Gloomy Picture.

LONDON, May 6. ZURICH.—A gloomy picture of Germany's finances is drawn by the Industrial Union of Saxony, one of the greatest industrial organizations in Germany, in a manifesto supporting the demand for war indemnities. The manifesto says:—The war has added fourteen thousand eight hundred million marks to the peace expenditure of four thousand eight hundred millions and it continues. This total would absorb sixty per cent. of the whole national income. Capitalized at five per cent., the national debt would then amount to three hundred and ninety two thousand million marks or more than the entire pre-war national wealth of Germany. Such a burden would completely paralyse production and all spirit of enterprise and completely ruin our economic life. Our foes are considerably better off in this respect. They need entertain no such apprehension as their own countries and Colonial possessions afford rich natural sources of valuable raw materials and millions of workers, while Germany is dependent on herself, and even if she gained Colonies she cannot reckon on any immediate profit from them.

German Victory in Finland.

LONDON, May 6. A wireless German official message says:—After five days' battle we defeated the enemy near Lahti and Tavastehus in Finland taking twenty thousand prisoners.

The German Advance.

LONDON, May 6. A wireless German official message says:—"We advanced into the Donetz region." We have occupied Taganrog on the Sea of Azov.

Great Fire in Austria.

LONDON, May 6. AMSTERDAM.—A fire has destroyed very large Austrian gun mill at Mynsteden. The damage is estimated at several million kroner. The cause of the fire is unknown.

Holland

German Dutch Tension Ended.

LONDON, May 6. HAGUE.—The Foreign Minister informed the Chamber that the tension between Holland and Germany had ended.

The Concessions to Germany.

HAGUE.—In his speech in the Chamber, the Foreign Minister said that the measures Germany desired were originally only partly acceptable. The measures were the resumption of the transport, which had ceased since 1917 between Germany and Belgium, by Dutch waterways of sand, gravel, and broken stone without the Dutch insisting on expert enquiry regarding the employment of previously transported material. The Dutch objected to the uncontrolled transport of unlimited quantities as infringing the obligations of neutrality. The Germans then stated that they desire permission respecting sixteen hundred thousand tons annually and Holland agreed as the figure was below the maximum quantity which it has expressed to interested Governments as necessary for the ordinary upkeep of Belgian roads. Therefore Holland was justified in withdrawing the stipulation regarding expert investigation. Germany simultaneously declared her willingness not to use the material for military purposes. Germany further demanded unhindered right to export a quarter of a million tons of gravel monthly from Holland and Belgium. During a somewhat long-standing Dutch prohibition on transport the exportation usually free, of sand and gravel had seriously hindered road repairs. Holland no longer had a strong reason for withholding acquiescence in a wish concerning a Dutch product whose export was not prohibited. Germany desired resumption of the transport of merchandise by the Belgo-German railway via Roermond which Germany itself stopped at the beginning of the war. The terms of the Dutch-German Convention of 12th October 1874 debarred Dutch objection.

Germany also desired free transport of all merchandise over this railway except aeroplanes, arms, and munitions. The question of transport of troops did not arise, but Holland was unable to permit the export of arms supplies by virtue of the principle of International Law expressly set forth in Article Two of its proclamation of neutrality.

General

Japanese Notables Arrested.

LONDON, May 6. TOKYO.—The Russian authorities at Irkutsk have arrested Japanese Vice-Consul and President of the Japanese Association.

Western Front

Enemy Hindered by Heavy Rains.

Local Successes for the Allies.

LONDON, May 6. Reuter's correspondent at British Headquarters wiring to-day says some disorganisation is indicated among enemy troops who are hindered by heavy rains.

French and British troops in the course of a successful operation between Loere and Drancourt advanced their positions on a thousand yards front to an average depth of five hundred yards. We took 48 prisoners and the French about 32. We drove enemy out of two ruined farms and took some high ground near Koudekot. The French continuing operation on our flank carried some strongly held buildings in the neighbouring sector.

All enemy counter-efforts were broken up with considerable loss.

These local successes are of distinct tactical value strengthening our defences of approach to Scherpenberg and Mont Rouge.

German Tanks a Failure.

There is little doubt that the new German tanks are proving a disappointment and are developing various defects in actual service. Their ponderous weight makes manoeuvring on bad ground difficult and generally they are much inferior to ours. Their armament consists of one 57 millimetre gun and 6 heavy machineguns mounted on each side and astern but the gun ports are vulnerable. The crew consists of one Officer and 18 other ranks. So the interior is packed like a sardine tin. Germans seem to be repeating all our initial mistakes with a few of their own added.

LONDON, May 6. The French communique says there was no infantry work during the day. There was an artillery duel north and south of Avre and on the Upper and Lower Ailette.

470 Enemy Planes Brought Down During April.

LAHORE, May 6. LONDON, May 1st.—During April the Allies claimed to have brought down 470 aeroplanes. The British bagging on the western front was 286 and the French 13. ("C. & M. G." cable).

Ypres and the Germans. Town Difficult to Take.

LAHORE, May 6. LONDON, May 5th:—The Military correspondent of the 'Hamburg Nachrichten' says that despite the unfavourable position of the defenders, it must not be assumed that the Germans will be able to take Ypres without difficulty. It will take long time if the British continue their stubborn resistance. ("C. & M. Gazette" Cable)

207 German Divisions Engaged.

LAHORE, May 6. LONDON, May 5th.—An American correspondent in France says that the Allies have identified 207 German divisions on the western front of which 140 have taken part in the present battle since 1st April. ("C. & M. Gazette" Cable)

Hindenburg Against Western Offensive Don't Go to See the West.

LAHORE, May 6.
LONDON, May 5th.—The Zurich correspondent of the "Agenzia Nazionale" says that Marshal Hindenburg has not been to the western front during the offensive. He has excused himself on the ground of age and indisposition in order to avoid the responsibility for the operations which he did not strongly favour.—(C. and M. G. cable.)

Americans Repulse Germans.

LAHORE, May 6.
LONDON, May 5th.—A French official statement says that the American regiment which was amalgamated with the French troops on the Amiens front was attacked after two hours bombardments by three battalions. The Germans were repulsed leaving the field covered with dead.—(C. and M. G. cable.)

LONDON, May 6.
(9-30 P. M.)—A British communique says:—The French took a number of prisoners during local night fighting in the neighbourhood of Loers. There were artillery firing and local encounters at different points to-day.

Referring to aviation F. M. Sir Douglas Haig says the mist yesterday cleared slightly and in the afternoon we dropped nine tons of bombs on the Chaumes railway and Estaires. There was little air fighting. We brought down one machine and drove four down out of control. Two of ours are missing. Two previously reported missing have returned. In spite of the continuance of unfavourable weather at night, we dropped over three tons of bombs on Chaumes and Bapaume.

British Improve Their Lines.

LONDON, May 6.
(12-30 P. M.)—A British communique says:—We improved our line and captured several prisoners in the neighbourhood of Sailly Le Sec and eastward of Hebuterne. We repulsed an attack on our new positions north-east of Hinges and our line is intact. We made a successful raid in the sector of Nieppe Forest. Artillery on both sides was active on the Lys battle front.

Reciprocal Artillery Fire.

LONDON, May 6.
(4-0 P. M.)—A French communique says:—There was reciprocal artillery fire north and south of the Avre, also in the Douaumont-Flirey sector.

Aerial Combats.

LONDON, May 6th (12-55 A. M.)
Last night's French communique said that there was intermittent reciprocal artillery activity north and south of the Avre. Eleven German aeroplanes were brought down on Friday and Saturday and 23 were forced to descend in their own lines. Our machines dropped 28,000 kilograms of projectiles on railway stations, depots and cantonments at Ham, Chaumes, Jussy, Peronne and St. Quentin.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)

(BY WIRE.)

Simla

**Commissions for Indians in the Army.
Telegraphic Communications Going On.
Announcement to be Expected Shortly.**

SIMLA, May 6.
The question of granting commissions to Indians is still the subject of telegraphic correspondence between the Government of India and His Majesty's Government at Home. It is understood that sometime ago the Government of India sent specific recommendations to His Majesty's Government the details of which are being carefully examined in all their bearings and decisions may be expected early.

Political Detenus and Advisory Committees.

Local Governments Communicated With.

SIMLA, May 6.
With reference to the resolution moved by the Hon'ble Mr. Surendranath Bannerjee in the Imperial Legislative Council in March last urging the appointment of an advisory committee to deal with the question of political detenus the decision of the Government of India has been communicated to Local Governments with whom rests the question of the composition of the committee and the time of its appointment.

Economy in Government Departments Urged.

SIMLA, May 6.
The resolutions of the recent war conference at Delhi and the decisions of the Government of India thereon have been circulated to all the departments pointing out the necessity of exercising most stringent economy in all directions.

Great Indian Explorer Awarded a Grant.

SIMLA, May 6.
The Royal Geographical Society at London has awarded the Murchison grant for 1917 to Mr. Mahaduc Ballingh, in recognition of his valuable work in Central Asia under Sir Aurel Stein.

Bombay

THE THREATENING DANGER. Mr. Gandhi's Views.

BOMBAY, May 6.
A lengthy letter addressed by Mr. Gandhi to His Excellency the Viceroy is published, in the course of which he says:—If I could make my countrymen retrace their steps I would make them withdraw all Congress-resolutions and not whisper Home Rule, or responsible Government during the pendency of the war. I would make India offer all her able bodied sons as a sacrifice to the Empire at its critical moment. I know that India by this very act would become the most favoured partner in the Empire and racial distinctions would become a thing of the past.

Bombay Presidency Conference. President's Speech.

BIJAPUR, May 6.
In the course of his Presidential address at the Eighteenth Bombay Presidency Conference at Bijapur, the Hon'ble Mr. V. J. Patel said that the authorities should go in for a whole-hearted measure of organizing the whole country from the military point of view, without introducing invidious and galling distinctions. He refuted the charge that the Congress League scheme was a recent demand on account of the war. It was clearly brought as far back as 1852-53 by the Bombay Association in their petition to the Parliament on behalf of the inhabitants of Bombay asking for a constitution practically on the same lines.

Speaking on the Kaira district agricultural situation Mr. Patel said it was incumbent on the Government to hold a public enquiry. The Government had dealt with the whole question unsympathetically. It was no fault, therefore, of the people if they stood on their rights and declined to pay land revenue which they thought the Government were not entitled to claim under the rules.

Speaking on local self-government Mr. Patel said that there was urgent necessity of a self-contained local self-government service and urged the creation of district advisory councils.

Referring to the War Conference the speaker said India's duty was clear. They should strain every nerve to fulfil the assurance given at the Conference. Their response was due to the confident hope that the reforms under contemplation would embody in the main the Congress League scheme and that full responsible Government within a definite period would be guaranteed to India by a Parliamentary statute very soon. It was that faith alone which prompted non-official members at the Conference like the speaker to tender whole-hearted co-operation to Government. He urged that an atmosphere of trust must replace that of distrust and suggested an immediate modification of the Arms Act in material particulars and the repeal of the Press Act. He concluded by saying that immediate reforms would enable Indians to feel that they were neither Russians nor Germans driven to fight by a despotic bureaucracy but free, equal and self-respecting citizens in a Commonwealth of Democracy.

Latest Telegrams

(REUTER.)

Canadian Premier's Reply To Ontario Farmers.

Recruits More Necessary than Food.

LONDON, May 6.
OTTAWA:—Replying to a deputation of Ontario farmers asking that farmers' sons should not be called up owing to the scarcity of farm labour Sir Robert Borden frankly declared that the war situation demanded the reinforcement of the army more than increased food production. He said, "I cannot bring myself to stop short of any measure calculated to give our soldiers all support they deserve. We talk of hardships and sorrows, but we have no conception of what is going on in France at present and what it means." The premier added that while production was essential, it would be no answer to decimated ranks that production had been slightly increased. I want to tell you that if British line, part of which our men are holding, breaks I do not know where you will get a market for your production. I leave it at that feeling that you are with us in the belief that men Overseas should be sustained.

Indian Non-Coms Inspected. By the King.

LONDON, May 6.
The King at Windsor to-day inspected a party of non-commissioned officers of the Indian Labour Corps on leave from the west front, consisting of men from Konchi District of Bihar and Orissa commanded by Captains I. Macpherson and F. W. Alderson.

5 Cadetships at Wellington. To be Given to Successful Boys.

LONDON, May 6.
The Secretary of State for India in Council has decided that five Prize Cadetships for the Training College at Wellington shall be offered at the army entrance examination, commencing on July 2nd, to candidates passing. The highest on the successful list who prefer Wellington Cadetships will carry a remission of sum of thirty-five pounds ordinarily required in aid of contingent expenses and an outfit allowance of sixty five pounds instead of fifty as at present.

Unprecedented British Gunfire.

LONDON, May 6.
Correspondents in France state that the British gunfire in Flanders during the past three days has completely prevented any enemy movement. Enemy had undoubtedly

edly prepared to attack allied positions on Saturday, but the British gunners smothered the attack before it could be launched and thus increased disorganization in enemy rear. The French prevented an attack on to their front by attacking first. Military writers emphasize the difficulty of enemy finding a target which will take the allies by surprise. Certain points of importance are carefully watched and if other points are attacked, the allied reserves will reach the battlefield as quickly as the German reserves. Writers are confident that Kemmel will be recovered if enemy fails to advance his line in this region.

The German Tanks Described.

Poor when Compared with British Pattern.

LONDON, May 6.
Reuter's correspondent at the British headquarters says:—German tanks more resemble French heavy pattern than ours. They weigh forty-five tons and highest speed attainable is ten miles an hour, but that is only for a short time as motors become overheated. Protective qualities are poor in spite of weight. Armouring varies between sixteen and twenty-eight millimetres and Armour-Piercing rifle ammunition will perforate hull anywhere. They are twenty-three feet long and little conical tower in which the driver sits is hinged being so high that when tank is entrained for transport it will not clear bridges. Observation is poor as ground is invisible from interior for some distance ahead.

కేసును తీయక కోర్టుకు మార్చబడుట:— రావుసా హేబు ఎస్. ఎస్. వి. రాజాచారిగారి కోర్టులో జేయబడిన కేసులో ముద్రాయిగనన్న క. నత్తనారాయణగారు తమకు సరియైన న్యాయముదొరకడనుభవముచే ఇ.ఆర్. ఆన్ బార్ను గారిచే కేసు వజీయియక న్యాయస్థానమునకు మార్చ బడవలెనని దాఖలు చేయించిన ఆర్డీ రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేసి మేజిస్ట్రేటుగారు తాము యుజువుచేయలేని కొన్ని మార్పులను చేసిరినిచేప్పి కట్టను రాజధానినాలుగవ మేజిస్ట్రేటు కోర్టుకు పంపబడుటకు ఆజ్ఞ యొసగిరి.

కాశీ కుట్రకేసు:—(కలకత్తా మెయి 5) ఘాటీ కుట్ర కేసులో సెక్రటరీకాడుగ పట్టుపడి మూడు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష పొందిన నరేంద్రనాథు దేస్మి అనునతడు కాశీకుట్ర కేసులోగూడ కుట్రకాడె యున్నాడని కేసుచేయబడి కలకత్తానుండి కాశీకి దీసుకుపోవడెను. ఇతడును వజీయియకను తూటాలుపెట్టబడిన తుపాకులను బట్టుకొని నలినకాంతభూషా అనువానితో బోవుయండిరి. నలినకాంతభూషా తన తుపాకిని ప్రేల్విడక కనిస్తేమును గాయపరచి తన సహకారులతో ఘాటీ వంతు పారిపోయెను. అచ్చట పోలీసువారు వారి ముగ్గురిని పట్టుకొనిరి.

గుంటూరుజిల్లా బాపట్ల తాలూకాలోని పేరాల గ్రామముం దారుమాసములక్రిందట పతన మందిర యను పేర నొక గ్రంథాలయ మేర్పరుప బడినది. యూటుకూరి సుబ్బారాయుడు శ్రేష్టి గారును, వారికుమారులును, గ్రంథాలయమునకు నూతన గృహము కట్టించి యిచ్చునట్లు వాదనాముచేసి ప్రస్తుతము 50 లు విలువగల బీరువాచేయించి యిచ్చిరి.

ఆర్యవైశ్యుల కొకవిన్నపము.
ఆర్యులారా, ఆర్య కార్యనిర్వాహక దక్షులారా, శ్రీమంతులారా, మేమిందు బొందుపరచిన విషయముల ఒక్కగా గమనించి అందరి ఫల మనభవిష ప్రార్థించు చున్నాడను. ఈ నెల 20, 21, 22 వ తారీఖులను కొయంబుత్తూరు పట్టణముందు 10 వ ఆర్యవైశ్యమహాసభ జరుగును. ఇందుకు హైదరాబాదు కాపురస్తుడును, శ్రీవైశాముగారి మన్ననలకు పాత్రుడైనట్టివారును రాయబహద్రులగు దాంకితమును బొందిన వారును సగుమహారాజరాజశ్రీ రాయబహద్రుల రామనపుల్లయ్య శ్రేష్టిగా గ్రామసాధిపత్యము వహించెదరు. మరియు మృగు జాతివారియొక్క పురోవృద్ధిని గురించియు, ఆర్థికవిషయమైన సంగతులను గురించియు, ఆర్యవైశ్యవ్రతకాళివృద్ధికి యోగ్యరచబడబోవు కళాకాలమునకు గొప్పవిషయముల గూర్చి బహువిపులములగు చర్చునజరుగును గాన కులాభిమానులగు వైశ్యరత్నము లెల్లరుదయచేసి సభను బహుజయ ప్రదము గావింపవలెను. ఈ సంతకరము మామూలు తీర్మానములుగాక నూతనవిషయముల గూర్చి కొత్త తీర్మానములు జేయవలె గనుక జనుబెంచుటకు బాగుగా నాలోచింపుడు కొయంబుత్తూరు బహు చల్లనిప్రదేశము, నీలగిరి పర్వతములను సందర్శించుటకు బహుసంచలనము. తరుణము బోగొట్టు కొనకుడు. రాకపోకలు ఖర్చులు అభయము రు 25 పట్టును. అనివార్యమైన పనులున్నవారు దక్క శ్రమించిన జాతీయ ఆర్యవైశ్యులు సభ సలహాకరింపబడుట నని కోరుచున్నాడను. అన్నిసంగతులుగూడ రాబోవు ప్రతినిధులకు గావలసిన సోకర్మములు జేర్చబడుచున్నవారు.
ఆర్యవైశ్య సంఘ సేవకుడు.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

స్వతంత్రము; ఉత్తర రామాయణము, ప్రకటింప లేనంతకు పాతములు చున్నాము:— సంపాదకుడు.

గ్రంథాలయోద్యమము.

అయ్యో! బాపట్లతాలూకా వెదచెరువూరు వాస్తవ్యులగు శ్రీ కోన వేంకటరాయ కర్మగారు, గుంటూరుజిల్లాకుం దలినర్సరావుపేట-పల్నాడు విమలించ- తాలూకాయం దుసంఘాతముచేసి, గ్రంథాలయోద్యమ ప్రచారమునకై కృషిచేయుటకు పూనికొనియున్నారు. వారిప్రయత్నమునకు జను తెల్లరు తోడ్పడదని కోరెదను.

తెజవాడ మే. రి. అయ్యంగి వేంకటరమణయ్య

ఉద్ఘాటన వలలు.

అయ్యో, గతమాసము 24-వ తేదీ పత్రికలో నేను వేర్పాడిన ఉద్ఘాటనల తెనుగు దొంగలతో తెలుపుడని కోరు చు గతమాసము 29-వ తేదీ పత్రికలో మీరు ప్రచురించిన “ఉద్ఘాటనల” లను చీర్షి కలగ ఉత్తరమున కీక్రింది ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నాను. మీరితరవిషయము లేవియైన నాతోనూత్తర ప్రత్యుత్తర ములమున విచారించు బ్రాధితులు.

ఉద్ఘాటనలను దొంగలపనులు:— భాజిరహతుల్లాకు మారుడు భాజిరహతుల్లా ఇస్మాయిల్, పుస్తకవాహులు, దుకాణమునకు 177, ఛేండ్ల బజార్, బొంబాయి ప్రాధులు.

గంజాంనుండల గ్రంథాలయ సభ.

అయ్యో, ఈసభ తెక్కెలి కాళిదాసగ్రంథాలయ పక్ష మున మే నెల 25, 26 తేదీలు కలిగిన వారములందు తెక్కె లిలో జరుపుటకునిశ్చయించబడినది. విశాఖపట్టణవాస్తవ్యులను మేధానిధులను నగు ప్రభులలక్ష్యకరసింహం పంతులు బి.వి. విఎల్ గారియాజమాన్యక్రింద యీసభజరుపబడును. నందిగాం ఎట్టేటు దివానులగు ఉటుకూరి వేంకటగోపాలరావు పం తులుగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగను, సీపల జగ్గారావు, కజరావు నూర్నారాయణ, టంకాల సాంబమూర్తి పోతా ప్రగడ సింహచలం; తిత్తి బలరామయ్యగారు ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఆహ్వాన సంఘసభ్యులకు రు॥ 0.8-0 లను, ప్రతినిధికి రు॥ 0.4-0 లు రుసుము యేర్పరచ బడినది. గ్రంథాలయోద్యమమున దభిమానులగు భాషాభిమా నులు సభకు విచ్చేయు బ్రాధితులు. గ్రంథాలయముల నుండి విశేషముండి ప్రతినిధులు విచ్చేయుదురని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆయాసంఘముల చరిత్రలు సభకుదీసికొని వచ్చెదరని కోరె దను. గ్రంథాలయముల గూర్చినట్టియు, సారస్వతసంబంధమై నట్టియు ఉపన్యాసములు గూడ సభయందు జరుగును.

తిత్తి బలరామయ్య.

భారత. మే. రి. తాలూకా సంచారకార్యదర్శి.

ఆ ఆప ఆంధ్రమహాసభ

అయ్యో, వైసభ కడపపురమున మే నెలలో జరుగునని ప్రకటింపబడుట నుప్రసిద్ధము. ఎందుకన కడపలో నేనుకాద్య మున్నను ఆపురవాసు లత్యుత్సాహముతో సభను జరుపుటకు కంకణము కట్టుకొను తెంగియు వీరి మనోనిశ్చయము. ఉదార భావము, సాహసభూతి, నిష్కపటమైన దేశభిమానము మున్నగు గుణములను వెల్లడించుచున్నది. ప్రతినిధి రుసుము మూడు రూపాయ లేవరచిన చాలమంది వచ్చుట కష్టము. వై సభ యొక్క ముఖ్యోద్దేశము విస్తారముగ పట్టణములనుండియు పల్లెటూళ్లనుండియు పులిసిధులును ప్రేక్షకులును వచ్చి మన యొక్క నిర్మలమైనట్టియు, సాంప్రదాయకమైనట్టియు కోరికను సత్కృత్యాహుతో నెరవేర్చుటయే గదా. విస్తారముగ పల్లె టూళ్లలో ఈసభల విషయమై వారికి తెలియదు. కారణమే మనవారు అజ్ఞానాంధకారమునందు తన్నుకొను లాడుటయే. ప్రతినిధుల రుసుము రు. 2ల ఏర్పరచిన బాగుండెడిని తోచెడిని. ఈ సభ కధ్యక్షుల విహించుటకు జాతీయనాయకులందగు లోక మాన్య బాలగంగాధర తిలకు గారిని యెన్ను కొనుట ఎంతయు నవసరము. ఎందుకన (వీరు మన దేశమునకై బడిన కష్టము లతి మెండు. తేకపోయిన గాంధీ గారిని ఎన్నుకొనుట యత్యంతోపసగము. వీరిద్దరిలో నెవరి నైన సభాధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనెద సభ జయప్రదముగ జరుగు ననుటకు సుందియము లేదు.

కేశవరం నల్లమూడి పూర్ణచంద్రరావు.

యువతీవిద్యాలయము.

అయ్యో, ఈవిద్యాలయము వేసవి సెలవులకు ఈ నెల 1 తేదీ మూడుబడినది. తిరిగి జూన్ 17 తేదీ తెలుగుబడును. స్కూలు ఫయలుపరీక్షయం దత్తీర్ణురాలైన శ్రీ యొకరై జూన్ 17 తేదీనుండియు ఈపాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయునిగా నుండుట కంగీకరించినది. ఆమెకు నెలకు రు. 85 లు వేతనమిచ్చుట కంగీకరింపబడినది. బహుకాలమునుండి చేయుచుండెడి ప్రయత్న మిప్పటికి కొనసాగినది. లోవర్ సెకండరీ పరీక్షయం దత్తీర్ణురాలయిన శ్రీ యొకరై ఇదివరకే పని చేయుచున్నది. ఆమెకు నెలకు 15 లు జీతమిచ్చుచుంటిమి. తగిన ప్రధానోపాధ్యాయుని లేకుంటు వల నవయోవృద్ధులగు శాస్త్రులవాగి కొక్కరి తాత్కాలికముగ నిప్పటికి మూడు మాసములనుండి నెల 1 కి రు. 15 ల నొ. జీతమిచ్చి విద్యకరపు చుంటిమి. ఇకముందు వారిసాహాయ్యమున వదలవచ్చును. కాని ధనసాహాయ్యమునుండినవారినిగూడ నుంచినబాగుండును. వీరి కంతయు ద్రవ్యము ప్రధానము యున్నది. కాబట్టి శ్రీ విద్యాభిమాను తెల్లరు చేతనగువరకు ధనసాహాయ్య మొనర్చి ఈ యోద్యమమును గట్టిక్రిందుగాక. విద్యాభిమాని పాఠశాలయందలి విద్యార్థుల కిచ్చుచుండెడి విద్యాధి వేతన ములు రాబోవు జూలైనువరకు మాత్రము ఆనుబంతునుండును. రాబోవు వత్సరమునకు వారి సాహాయ్యముజేసి శ్రీ విద్య లను ప్రోత్సహింపరచెద రని నమ్ముచున్నాము. పలువురు ధన సాహాయ్య మొనర్చుటవలనను తమ శ్రీల నిడటికి విద్యనేర్చు కొనుటకు బంపుటవలనను ఈ ప్రయత్నము సఫలీకృతమగును గాని ఒక్కరివలన గాదు గాన తోడ్పడు దని అందరి నిదే వేచుచున్నాను.

బాపట్ల మే. రి. వేంకటాద్రి.

బందరు విద్యార్థి మహాసభ.

అయ్యో, గతనెల 29 వ తేదీ సోమవారము ఆంగ్లదైనది క పత్రికలో వై కీర్తి క క్రింద నొక వ్యాసమును జూచితిని. కాతా శ్రీరామకృష్ణగారు ఆంధ్రదేశముమీద పంచరత్న ములు వ్రాసి పంపినవారికి అయిదురూపాయల విలువగలిగిన మడివతకము నిచ్చెద మనిరి. అట్లు ప్రకటింపబడినది. నలుగు రు పద్యములకు వ్రాసిరి. వారిలో దొంతింశెట్టి నాకేశ్వరరావు గారు బహుమానమున కర్హులని వ్యాసనాయకులచే ప్రకటింప బడినది. అప్పుడు నేను ఆగ్రాసవాధిపతిగారిలోను పురాణం నూరికాశ్రీ బి. వి. గారితోను మాట్లాడియుండ బహుమాన మిచ్చెదనన్న కాతా శ్రీరామకృష్ణగారు రంగూను వెళ్లిరి గనుక వారు వచ్చినతోడనే బహుమాన మిప్పించెద మని చెప్పగా నూరికాశ్రీగారు బహుమానమును తాము ఇచ్చెద మనియు, వీరి డబ్బు వైచారి దగ్గర తీసికొనెదమనియు నుడివి వారు పతకములకు బదులు మంచి యింగ్లీషు తెలుగు, గ్రంథ ములు బహుమానముల క్రింద నిచ్చిరి. ఫి త్రే వ రి మా సాంతరమున వారు నన్ను హతాత్తుగా కలిసికొని తన బహుమానము సంగతి ముచ్చటింపగా నాకే మియ్య తెలియదని చెప్పినమాట వాస్తవమే. ఎందుకన అప్పుడు వ్యాసరచనలో బహుమానము పొందిన వారికి కప్ప మరెవరికిని బహుమానములవిషయమై మేము బాకీలేదు. ఆ మాసకాశ్రీ గారు బహుమానమిచ్చులేదని నుడివిన వైచారితో నీ విషయ ము ముచ్చటించి రి. రు. 2 నిలువ గల్గినపతకమును బంపించె దను. ఏ కార్యనిర్వాహకసభ్యుడు దొంతింశెట్టి నాకేశ్వర రావుగారితో ఆ బహుమానము విలువ రు. 8 లని చెప్పికో నాకు తెలియజేసిన బాగుండును.

నల్లమూడి పూర్ణచంద్రరావు.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

వాణిజ్య విద్యాలయము

అయ్యో, ఆర్యవైశ్య కళామణులారా! చెన్నపట్టణమునకు దేశీయవాణిజ్య విద్యాలయ మొకటి స్థాపింపబడినది. అందు జరుపుబొంబరలో ముప్పదిమందికి నెలకు ముప్పది రూపాయల చొప్పున వేతనము లిచ్చెదమని, అందుకుధనము కావలయునని, ఆసంఘమువారు మనకు వాస్తాపత్రికవలన తెలియజేయు చున్నారు.

వాణిజ్యము మనకులభ్యము. మనబాలకుల ఆర్థిక విద్యల కంటె వాణిజ్యమే మిక్కిలి ఉచితమయినది. రాబోవు 10 వ ఆర్యవైశ్య కాన్ఫరెన్సునందు, వివిధభండముల వారును, కలసి ఈ దేశీయు వాణిజ్య విద్యాలయమున తగినసహాయము చేయు

దునుని తీర్మానిం, తగిన ఏర్పాటులు చేయవలయును. ఇందమున కొక స్కాల్లర్ సిస్టు స్థాపించవలెను. ఇట్టి మహాకార్య ము చేయనియెడల ఉద్యమములు నెరవేర్చుచునకాన్ఫరెన్సుల వలన లాభ ముండదు.

మనలో ఆనేకమంది వర్తకరాజులు కలరు. వారు తలచిన చేయలేని పనిలేదు. చెన్నపట్టణపు కాపురపులగు కల వల వారును, విజయనగరపు పేష్కారులు, ఏలూరు మోతీ వారును, కాకినాడ నాళంవారును, పయినావారును వర్తక రాజులని మనము వేసోట వినుటలేదా? వారు చేయని ధర్మము కలనా! వారు తలచిన నెరవేర్చని ఉద్యమములేదు గనుక ఆ వర్తకరాజులను నేను మహా సారి వందనము లర్పించుచు ఈమహాపాతకులు, వైశ్యులమునకు చేసి, దేశమును సంత ష్ఠించ గలందులకై ప్రార్థించు చున్నాడ. ఇదియే బంచి సమయము. తరుణము మించిన వగచినపనిలేదు. మనభారత వత్స మనకు రుంచినములు సమీపించినవి గనుక మనమందర ము నిద్ర మేల్కొంచి, ఏకీభావముతో మనదేశీయ కార్యములను బాగురూకతతో నెరవేర్చ కంకణము కట్టుకొనవలెను.

విశాఖపట్నం మే. రి. కే. ఎస్. గుప్త.

శ్రీ సమావేశము

అయ్యో, శ్రీ సమావేశము ఎప్పుడెప్పుడని యుద్విగ్నా రుచుండిరి. నేటికది సమాప్తిమొందినది. ఒక సాంప్రద్యుని కన్న నెక్కువ గౌరవముతో గొనియాడబడు, లోకమాన్యుడైన బాల గంగాధర తిలకు, ఆసిలె నెంటు మొదలైన ప్రజానా యకులకు యాహ్వాన మొదలవలెను. ప్రజాసత్వ మేనాయకు లులను తీవ్రముగ వ్యాపించియున్నదో తాము పూనిన కార్య మెవరివలన ను సాధ్యమో నో యధికార వర్గము వా రూహింప జాలరైరి. ప్రజలినాయక ద్వితీయమనిన తమమాన, వ్రాణ, విత్తములనైనను సరకుగొనక సురుపించుమరని వారికి తెలియదు. సమావేశమున కరుదెంచిన నాయకులలో కపటే గారు తమ విధ్యుక్త ధర్మమును నెరవేర్చి, ప్రజల భావమును వ్యక్తీకరించి, ప్రజలలో రణావేశమునందు ప్రోవను చూచిం చిరి గాని యధికారు లీమాగ్నావకాశమును లక్షింపక తమపా్రి తదోపలను విడనాడరైరి. భారతదేశ రాజప్రతినిధి కపటేగారి తీర్మానమును గురించి తమ యభిప్రాయము నిట్లు వెలువరించి రి. “ఇది యుద్ధసమావేశము గనుక, ఇది సక్రమమగు తీర్మాన ము గాదని దీనిని త్రోసివేసితిని” అని నుడివెరి. చిన్న రాష్ట్ర ముల స్వాతంత్ర్య రక్షణము నిమిత్తమై కంకణము గట్టుకొని తమ సర్వస్వమును యుద్ధభూమియందు నొడ్డుచుండ, నేడు భారతభూమి సామ్రాజ్యముపట్ల విశ్వాసమును, నుత్సాహమును, జూప గలుగుటకు కొన్ని రాజకీయ సంస్కరణములు ఆంగ్ల భూమియందు కాసన రూపములు జేయుటకు అభ్యంతరమేమి? ప్రస్తుత యుద్ధసమయముననే గదా విప్లవంకుట స్వారాజ్య మిచ్చి వారి జాతీయనాయకుల నిర్బంధమునుండి విడిచి పుచ్చి నది. ఆంగ్లదేశము శ్రీ స్వాతంత్ర్యవాదిలకు వోటు నిచ్చునధికారము యిచ్చినది సంగ్రామ సమయముగదా? విప్లవంకువారును, ఆంగ్లదేశ శ్రీయును ప్రస్తుత విషమస్థితి యందు స్వాతంత్ర్యమివ్వవని యడుగ విచ్చు నా, మీ రివ్వ వచ్చు నా? వాగడుగుటయందు లేని చిట్క భారతభూమియం దేల రావలయును. తమచే పా తులై, తమచే కాసితమైన విద్య నేర్చుకొని, తమంతి వారలై వారిపాతకలైన కొన్ని రాజకీయ సంస్కరణములు యిచ్చువని యడుగ నిరాకరించుట రాజనీతియా? పాలితులు తమ సామ్రాజ్య రక్షణమునకు అర్హప్రాణులు సన్నియట ఎట్టి ఆదర్శమో పాలకులు ప్రజలకోరికల నెరవేర్చుట అట్టి ఆదర్శమే. అధికారవర్గమువారును జాతీయ నాయకులును యీనూత్రమును గ్రహించి ప్రజాశయములకును ప్రభుత్వ షేమమునకును అనుబంధులై ప్రవర్తించుటగాక.

వల్లూరుపాలెం కృష్ణజిల్లా మే. రి. బి. బి. చౌదరి.

తెనాలితాలూకా కేశవరము గ్రామస్థులు రాములవారి యాలయమున దగ్గరనున్న మంటపముమీద యిటీపిల యొకస భను జరిపిరి. అప్పుడు వడ్లమూడి పూర్ణచంద్రరావుగారు గాం ధిరుహానీయుని జీవితమును గూర్చి యుపన్యసించుచు వారు దేశభిమానులు జాతీయనాయకుడు నిష్కపటమైన బుద్ధిగల వారు, సత్కార్యహావతులు, బీదలకును, వైతులకును, కూలివాని చేడిగోని జీవించువారికిని పట్టుకొమ్మయని నుడివెరి. గాంధీ గారు తమ రయితులకప్పుములు తమకప్పుములని భావించుకొనిరి.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.

కంజీచూడు ముండ్లనోవటకు ...	0-3
కీర్తిరసాయనము మాత్రలు అభిర్దమునకు ...	1-4
దంఢికూలహరి పండ్లపోటుకు ...	0-3
కజ్జగుళికలు ధాతుపుష్టికి ...	1-0
కృష్ణహరి జ్వరములకు సిసా 1-3 ...	0-12
మూలశంకరు తైలము దబ్బి 1-3 ...	0-12
లేలమండు రెలుకాటుకు సిసా 1-3 ...	0-3
శ్రీత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0-4
కలరామాత్రలు వాంతిభేదలకు ...	0-6
గజ్జకీ తైలము గజ్జకీదోలకు దబ్బి 1-3 ...	0-4
వామకర్పూరము సిసా 1-3 ...	0-6
శేలకు మందు సిసా 1-3 ...	0-4
కామర తైలము; కామర, కీటకు ...	0-8
కృష్ణకు తైలము దబ్బి 1-3 ...	0-4
కురళిద్రావకము సిసా 2-3 ...	1-0
కవహరి కీర్తిగట్టులకు దబ్బికు ...	1-4
కవహరి ముండ్ల పువ్వునములకు దబ్బి 1-3 ...	0-3
వామకర్పూరము మందు ...	1-0

శ్రీత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు, కలరామాత్రలు, వాంతిభేదలకు, గజ్జకీ తైలము, గజ్జకీదోలకు, వామకర్పూరము, శేలకు మందు, కామర తైలము, కృష్ణకు తైలము, కురళిద్రావకము, కవహరి కీర్తిగట్టులకు, కవహరి ముండ్ల పువ్వునములకు, వామకర్పూరము మందు.

మోహిని తైలము పెండ్లకులు పెరుగుటకు ...	0-12
రోమహరి పెండ్లకులు దోడుటకు ...	0-8
ఉబ్బునమునకు మందు సిసా 1-3 ...	1-8
కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-3 ...	0-10
ముఖభాగి మాత్రలు ...	1-0
ముఖభాగి తైలము పుండ్లకు ...	1-0
విశేషము: కుమార్తెలు దబ్బి 1-3 ...	0-3
గ్రహణి మాత్రలు దబ్బి 1-3 ...	0-3
శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పిలకు ...	0-12
కాలినపుండ్లకు మానె సిసా 1-3 ...	0-8
శీగకు ద్రావకము సిసా 1-3 ...	1-0
కుమారు మాత్రలు, కుమారు వ్యాధులకు ...	1-0
మందుకు మానె సిసా 1-3 ...	0-6
కుండరి తైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
కనుజ్జల తైలము శిశువగుళ్ళకు ...	0-6
కర్పూరహరి చెవిపోటుకు ...	0-6
జ్వాలాది మాత్రలు మలబద్ధమునకు ...	0-8
బంతునాతహరి ఎమిడికలకు ...	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు

బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
1 పౌను సిసా రు 0-12-0.

చంద్రవభగుటి

మూత్రవ్యాధులందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్ధునకు మంచిమందు.
1 పౌను సిసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియువాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వసున్

అయుర్వేద యోషధముల తయారారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
383 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay. 13

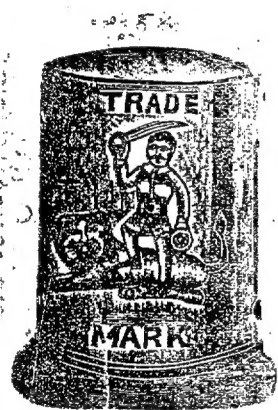
1000

కూనాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

బహుమాన

మియ్యబడును.

మొదలయినది. కలుగును. స్వస్థస్థితిము, ధాతువు మాత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, హృదయము వ్యాధి మొదలగునవి మానవు. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన ఆశేకులు రంగో, పిసాంగ, సిలో, ఆఫీకా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, శ్రీ పొంతమలకుండి బహుమాన పత్రములు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు ఆర్డర్లు పంపించి బహుమాన పత్రముల కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని రుజువుపరచువారికి వైకనుపరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. ఆట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమార్గముగా పొందవచ్చును. పార్కులును కొను నట్లు "డి. మన్నాలాల్" అని యిండుట చూచి తిసిగొనవలయును. అనుపాన పత్రము పార్కులలో పంపబడును. ఏకెంటులు కాకలసియున్నది. 15 రులూలు తేల్చీకల రూ. 2-0-0. కలకత్తా 1-6 రులూలు 6 అలూలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,

సాలామిసిరి మురబ్బ డిపో, బెంగళూరు సిటి.

(619)

కాళీయక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారగుచున్నది

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, వైదిక, సాంఘిక, రాజీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాగితముల కలపునం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేయించు చుండుటవలన వలయువారు వెంటనే (వాసికొను టుచియు.	తల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " " 0-12-0	" " 0-12-0
ఆంధ్రపాపపత్రిక సంవత్సర, తేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధోషధము

కామరతైలము	గజ్జకీతైలము	మోహినితైలము
దబ్బి 1-4 0-6-0	దబ్బి 1-3 0-4-0	సిసా 1-3 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు.

అమృతార్ణవ అవలేహము

ఈ అలేహము రక్తమును శుద్ధిచేసి వీర్యమును పెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్ణ శీతములను తేలి తేలి కాలి మంటల పోగొట్టును. మొదటను నల్లచేపి శరీరమునకు తేజమును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదలు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పుక నివారించును.

219 అర్ధపాను దబ్బి 1-3 రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవింద్, ఆలంకర్ణిగ్రామ పోస్టాఫీసు, 157, బ్రాడ్వే, న్యూఢామ.

504

పాశ్చాత్య వేంకటాచల

పండితులవారి సిద్ధోషధములు.

లోకామరహరి కస్తూరిమాత్రల నిష్పత్తివను పరికింపును.

ప్రతి వర్సమునను అక్షయింబది సిసాలు విక్రయించబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే కళ; బర్మా, సిలో, మలియన్, గోవా, ఫిజి, బెలండ్, కుష్టాఫీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధోషధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామరహరి" కస్తూరి మాత్రల సిసా మీ యింట నున్నయెడల, మాటికి తైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్ధ, గజమునొప్పి, బలహీనత, అసాలోగ్యము; చెడ్డనీటినుండి గలగుచి కారము, చిన్న బిడ్డలకు (అగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధోషధ సేవనచే వాత్సర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యులలో ననేకవిధములగునట్టియు నుపయోగ రములగు కర్మాటక మాత్రలనుండియే యోషధముల తయారు చేయబడుచుండును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సిసాయొందుకొందును; చూచి తిసిగొనవలెను.

అనుమానపత్రము, ప్రతిసిసాతో గూడి యుండును. 250 మాత్రలన్ని సిసా 4 అలూలు, మాత్రమే.

6 సిసాల లోకహరి తేప్పింబిగ్గెటపాల భుక్తులతోడ రూ 1-8-0

12 సిసాలలోకహరి కొనిన 2-12-0

25 సిసాలలోకహరి కొనిన 3-0-0

సమస్తరోగములకు మావద్ద అయుర్వేదీయ సిద్ధోషధములు వారము.

విలాసము:—శ్రీ సీతా రామ వైద్యశాల, మద్రాసు

